

„A szív útja”

Koncepciók és megélések a nőiségről, szexualitásról,
szakralitásról a 21. században, egy spirituális
közösségben, a Tantra Női Körben

Jelige: MOM 911

2012. október

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
I. Bevezetés	3
II. Módszertan	3
III. A Tantra Női Körről	5
IV. „Engedd meg magadnak!”	7
IV. 1. Motivációk.....	7
IV. 2. Önismeret, önszeretet	10
V. A szexualitástól a „szív útjáig”	16
VI. Istennőnek lenni.....	20
VI. 1. A Tantra Női Kör után.....	20
VI. 2. Az istennői státusz	25
VI. 3. Istennőnek lenni a hétköznapiakban.....	28
VII. A szakralitás tétje	32
VIII. Összefoglalás	34
Felhasznált és hivatkozott irodalmak.....	36
Melléklet	39

I. Bevezetés

Dolgozatomban egy olyan közösséget¹ vizsgáltam, amely magát „*a spirituális világ*” egyik képviselőjeként definiálja. A Tantra Női Kör egy olyan csoport, amely tagjainak összetétele programonként változik, ám a Kör eszmei alapjai változatlanok. Nem definiálják eszmerendszerüket vallásként, mivel ezt a fogalmat a „*dogmatikus egyházakhoz*”² kötik, melyekkel határozottan szembehelyezkednek, hanem jobban szeretik a világ-, vagy életszemlélet kifejezést használni ennek megragadására. Mivel a Kör eszmeiségének alapjait – ami rendkívül komplex – a keleti tantrikus tanítások képezik, de annak egy sajátos, átültetett, módosított változatát képviselik, ezért leginkább New Age³ mozgalomként definiálhatjuk.

A csoport két részre osztható: az alapítókra és a résztvevőkre. Előbbiek összetétele állandó, ám a kurzusokon témától függően vesznek részt a programvezető mellett vendéglőadóként. Az utóbbiak köre viszont változik; mind életkorukat, mind társadalmi státuszukat tekintve. Terepkutatásom során végzett megfigyeléseimre támaszkodva megállapítottam, hogy a jelentkező hölgyek minimum középfokú végzettséggel és önálló keresettel rendelkező 30-50 év közötti nők.

Kutatásom kérdéskörei főként a résztvevők motivációival, megéléseivel, tapasztalataival, a Kör által közvetített szemléletmóddal, szellemiséggel és eszmerendszerrel, továbbá a kurzusoknak a résztvevők identitására gyakorolt hatásával voltak kapcsolatosak.

II. Módszertan

2012-ben résztvevő megfigyelést végeztem egy spirituális közösségben, a Tantra Női Körben. Tehát választott terepemen egyszerre voltam jelen résztvevőként és megfigyelőként: résztvevőként magam is részt vettem a programokon, gyakorlatokban. Terepmunkámat nem nevezhetjük résztvevő megfigyelésnek Malinowski definíciója értelmében (Clifford 2003), mivel az azt jelenti, hogy a kutató beköltözik kutatott

¹ Itt Papp Richárd rítusközösség fogalmát veszem alapul, ahogy a hasonló közösségben, az Istennő Templomban kutató Schneider Kata is tette, mivel kutatott közösségéhez hasonlóan itt is a fő összetartó erő a rítusokon történő közös részvétel. Az igazi közösségi élmény csak a rítusok során alakul ki. (Schneider 2011)

² Beszélgetéseink során „dogmatikus egyház” alatt főként a Keresztény Egyházra, azon belül is a Római Katolikus Egyházra gondoltak.

³ Erről bővebben lásd: Melton 1990.

közösségének lakóhelyére. Esetemben ez értelmetlen lett volna, mert egy olyan közösséget vizsgáltam, akik nem élnek együtt életvitelszerűen, hanem csak a programok erejéig gyűlnek össze egy erre a célra bérelt helyiségben (pontosabban különböző bérlekásokban berendezett ezoterikus központok adnak neki helyet, és a vizsgálat ideje alatt meg is változott a helyszín⁴). A terepmunkát két női alapkurzuson, egy intenzív hétvégi női kurzuson, több koedukált klubesten, és két filmfelvételen végeztem. Mivel a terepmunka során én is részt vettem a gyakorlatokban, és a tagokkal együtt átéltem a rítusokat, ez a kutatói pozíció tette lehetővé, hogy a dolgozatban az émikus szint, azaz a „belső” nézőpont domináljon. (Eriksen 2006: 40-58).

Megfigyeléseim rögzítésén kívül készítettem még nyolc interjút⁵: résztvevőkkel, a vezetővel és néhány vendéglőadóval. A Kör vezetőjével és a vendéglőadókkal alapvető fontosságú volt interjút készíteni, mivel ők képviselik, alakítják, formálják a Kör szellemiségét. Rajtuk kívül a résztvevőkkel is fontosnak tartottam interjúkat készíteni, hiszen egyrészt ők is a Kör – ha nem is állandó – tagjai, továbbá tapasztalataik megosztásával segítenek értelmezni a közösséget. Interjúim során a strukturálatlan interjúzás sémáját követtem: „a kérdező ugyan tudja előre, hogy körülbelül mit szeretne megtudni, terve azonban sem az egyes kérdések konkrét megfogalmazására, sem a kérdések pontos sorrendjére nem terjed ki. (...) alapján véve olyan beszélgetés, amelyben az interjúkészítő megalapozza a beszélgetés fő irányát, és végigköveti az interjúalany által felvetett konkrét témaköröket.”(Babbie 2003 336-337; vö. Kvale 2005, és Héra – Ligeti 2005).

Ezekon kívül felhasználtam még három olyan interjút, amit az egyik résztvevő készített a Kör vezetőjével, és internetes felületen jelentek meg⁶, illetve felhasználtam még a közösség honlapján⁷ szereplő tartalmakat mint belső forrásokat, hiszen a vizsgált közösségem külvilág felé való megnyilvánulását tükrözi.

⁴ Kutatásom elején a helyszín a Lazurit Centrum volt, ahol különböző spirituális tanfolyamokat szerveztek (pl. asztrológia, számmisztika, Tantra Női Kör) és különböző szolgáltatásokat (pl. kristály-gyógyítás, masszázsok) lehetett igénybe venni. Később a Tantra Női Kör átköltözött a Hétholdházba, amely szintén spirituális programoknak (pl. masszázsok, jóga foglalkozások, meditációk, családállítás, grafológia, stb.) biztosít helyszínt.

⁵ Ebből kettőt e-mailben, melyek formátumán annyiban változtattam, hogy idézőjelbe tettem és dőlt betűvel szedtem őket.

⁶ Az egyik a Nők Lapja café internetes oldalán (www.nlcafe.hu), a másik kettő pedig a Fénypont Kreatív Műhely blogon jelent meg, de azok közül az egyik már nem elérhető. A másik kettő a Tantra Női Kör honlapjának „Ajánló” menüpontja alatt olvasható a megfelelő linkekre kattintva.

⁷ www.tantranoikor.hu Itt minden információ megtalálható: az elérhetőségeken és a programleírásokon túl időrendbe vannak szedve az éppen aktuális programok, olvashatunk rövid bemutatkozásokat is az alapítóról a „Rólunk” menüpont alatt, sőt még egy kis zenei ajánlót, „kapcsolódó videókat” és linkeket, róluk írt cikkeket is találhatunk.

A feljegyzéseimen és az interjúkon kívül felhasználtam még vizuális anyagokat is: egy filmfelvételt, ami a Tantra Női Körről készült bemutató jelleggel (ezen magam is részt vettem szereplőként), másrészt készítettem néhány fotót is illusztrációképpen a helyszínről, a fontosabb tárgyakról, berendezésről. A különböző gyakorlatokról és az alkalmakról nem tartottam fontosnak fényképet készíteni, mivel egyrészt a filmen a maga dinamikájában figyelhető meg egy egész alkalom, s ezáltal sokkal teljesebb képet ad, mint egy fotó, másrészt pedig tiszteletben tartottam a résztvevők kérését, hiszen legtöbbször pont önértékelési zavaraira keresve megoldást érkeztek a Tantra Női Körbe.

Munkám során végig igyekeztem megfelelni az antropológiai etikai elveknek (Boglár – Papp 2007, 241-247), főként az interjúk felhasználásánál, ezért kérésüknek is eleget téve nem említek neveket.

III. A Tantra Női Körről⁸

A Tantra Női Kört 2010-ben hozta létre egy baráti társaság⁹, és kezdte meg működését. Többféle programot kínálnak, melyek közt vannak koedukált programok, és csak nőknek szólók. A kizárólag férfiaknak szóló kurzusra soha nem volt elég jelentkező, így az már lekerült a programok listájáról.¹⁰ Főként csoportos programokat szerveznek, de lehetőség van személyes konzultációra is. Rendszeresen indítanak Tantra Női Kör alapkurzust és intenzív hétvégi női kurzust, továbbá nagyjából minden hónapban szerveznek klubesteket. Terepmunkám során ezen a három programon végeztem résztvevő megfigyelést – a közösség vezetője javaslatára, mert szerinte ezeken a kurzusokon végzett terepmunkával kaphatom a legátfogóbb képet a Tantra Női Körről. A következőkben röviden áttekintem a programok néhány alapvető jellemzőjét, majd részletesebben bemutatom azokat a kurzusokat, ahol résztvevő megfigyelést végeztem, hogy jobban lássuk a technikai részleteit a kutatás alapját képező megfigyelésnek. A leírások szövegébe a pontosabb, hitelesebb kép kedvéért a honlapon található programleírásokból is beszúrok idézeteket, amelyeknek éppen ezért csak annyiban változtattam meg a formátumát, hogy idézőjelbe tettem, és dőlt betűkkel szedtem.

⁸ Kutatott közösségem írásmódja ez, ezért én is ezt a formátumot használom a továbbiakban.

⁹ A baráti társaság tagjai a „*spiritualitás útját járva*” különböző tanfolyamokon, programokon, közös ismerősökön keresztül ismerkedtek meg.

¹⁰ 2012 tavaszán még a programok között szerepelt egy ilyen kurzus „*Mi kell a nőnek? – önismereti program férfiaknak*” címmel, aminek a női megfelelője a „*Mi kell a férfinak? – a tudatos ölelés művészete*” című (most már csak „*A tudatos ölelés művészete*” néven futó) hétvégi intenzív kurzus volt.

A programok és kurzusok pénzbe kerülnek¹¹, és általában 10-12 fő vehet részt rajtuk előzetes jelentkezés alapján. A programokat zömében a Tantra Női Kör vezetője tartja, de némelyiket vendég- vagy társelőadókkal¹² közösen (kivéve a személyes konzultációt). Jellemző még a programokra, hogy „*a holisztikus szemlélet jegyében telik, határaink maximális tiszteletben tartásával, mégis felszabadultan, játékosan, jó zenéssel, mozgással, önfeledt tánccal és végtelen szeretettel... ♥*”.¹³ A „holisztikusságról” elég annyit tudni, hogy a programok során a test-lélek-szellem egységét szem előtt tartva épülnek fel a gyakorlatok. A határok tiszteletben tartása pedig azt jelenti, hogy egyrészt nincsenek olyan programelemek, amelyek során a résztvevők intim szféráját megsértenék, másrészt pedig azt, hogy amikor a résztvevő úgy érzi egy gyakorlatnál, hogy számára kellemetlen érzéseket okoz, abbahagyhatja.

Tantra Női Kör – klubest. A program nyitott körű, várnak minden érdeklődőt nemtől és kortól függetlenül. Általában havi szinten kerül megrendezésre, és minden alkalommal más és más, aktuális témák¹⁴ kerülnek a középpontba. Ezeken az alkalmakon a tantra bemutatkozó jelleggel nyilvánul meg, egy kis ízelítőt kínál a beszélgetéseket váltogató „*meditációkkal, zenés-játékos gyakorlatokkal, egyszerű szertartásokkal, rituálékkal*”. Érdekes megfigyelni, hogy a honlapon szertartásokról és rituálékról is beszélnek, viszont a terepen végzett megfigyeléseim során inkább a „*gyakorlat*” kifejezést használták, ezért a továbbiakban én is ezt a kifejezést használom.

Mi kell a Férfinak? – a tudatos ölelés művészete. Ez egy intenzív hétvégi kurzus, ami csak nőknek szól, pont azért, hogy a „*szexuális felvilágosítás 21. századi, játékos formában, másrészt a szexológia és magasabb tantra eszközeit segítségül hívva gyakorlati útmutatók, tantrikus technikák, a tudatos ölelés, szeretkezés művészetének megismerése és elsajátítása*” egy „*bizalommal teli, oldott légkörben*” történhessen.

¹¹ Az alsó határ 1500 Ft-ot jelent (kutatásom idején ez még 500-1000 Ft közötti összeg volt), a felső határ pedig egy alkalomért 8-9 ezer Ft között mozog.

¹² A társelőadók a már említett alapítói spirituális baráti körből kerülnek ki.

¹³ A honlapon lévő programleírások zömében ott szerepel ez a mondat.

A dolgozat során a dőlt betűvel szedett, idézőjelbe tett szavak vagy szövegrészletek kutató közösségtől származnak, belső szóhasználatukat különböztettem meg ezzel a formátummal. Az idézeteknél a részlet után zárójelben, vagy lábjegyzetben szerepel a forrás.

¹⁴ „Aktuális” alatt az „évkörnek megfelelő” témákat értik. Például az áprilisi és a májusi klubestek témája „- az évkörnek megfelelően - a kinyílás, az újjászületés, és természetesen a szerelem, a magasabb minőségű párkapcsolat.” Ezt egy tavaszi, az aktuális programokról értesítő elektronikus körlevélből idéztem. Az „évkör” említése kapcsán egy olyan vonatkozásra kell felhívnom a figyelmet, hogy a Tantra Női Kör vezetőjét az Istennő Templomban avatták papnővé, ahol Schneider Kata végzett terepkutatást. Az „évkörrel” bővebben lásd: Schneider 2010.

Tantra Női Kör – a női sexualitás felébresztése. Az ötalkalmas alapkursus¹⁵ az utóbb említett hétvégi intenzív kurzus hétköznapiakon tartott változata. Némiképp különböznek egymástól, és nem csak az időbeosztásukban, hanem ennek folytán az előkerülő gyakorlatokban és a témákban is van eltérés. Ezen az alapkursuson a résztvevők felfedezhetik önmagukban a „Nőt”¹⁶: *„Gyere és tapasztald meg egy programsorozat keretében a benned élő Igazi Nőt! Ébredj tudatára saját Istennői mivoltodnak, minőségednek, szenteld meg az önmagaddal való kapcsolatot!”*. A programleírásból vett idézetből jól látszik, mennyire fontos a kurzus szellemiségében az önismeret és az önkiteljesítés. Sőt, a *„saját Istennői minőség”, „szenteld meg”* kifejezések is a Kör szellemiségére utalnak. Ehhez szintén a *„női kinyílást”* segítő oldott, bizalommal teli légkört teremti meg az, hogy ezen a kiscsoportos programon az öt alkalom alatt végig ugyanazokból a tagokból áll a csoport, így *„kölcsonös bizalmon, tanításon alapuló, támogató és gyógyító légkörben fedezhetjük fel testi-szellemi és lelki mélységeinket, ezáltal magasabb tudatossági szintre emelve a kapcsolatot önmagunkkal.”*. Itt szintén megfigyelhetjük az önismeret, önszeretet jelentőségét, de ezen túl azt is, hogy kölcsönös tanításról beszél, tehát nem válik el élesen a tanító és a tanítvány szerepe. Végül pedig megjelenik az is, amit *„holisztikus szemléletmódnak”* neveznek: ez pedig a testi, lelki és szellemi perspektívák, *„mélységek”* felfedezésében, körüljárásában jelenik meg az idézetben.

IV. „Engedd meg magadnak!”

IV.1. Motivációk

A programleírásokból vett idézetekből tehát kitűnik az önismeretnek, önszeretnek tulajdonított fontosság. De mielőtt belemennék ebbe a tág témába, szeretném, ha a dolgozat során egy olyan, nagyjából kronologikus gondolatmenetet követnénk, melyben képzeletben végigkövetjük a hölgyeket ezen a *„spirituális úton”*¹⁷: milyen élethelyzetek, motivációk vezérelték, terelték őket a Tantra Női Körhöz? Milyen szemléletmódot közvetít ez a közösség? Mit tanít az odaérkező hölgyeknek? Milyen átalakuláson, változásokon mennek keresztül egy-egy ilyen kurzus vagy programsorozat közben?

¹⁵ 2012 áprilisától már csak négyalkalmas.

¹⁶ A közösség következetesen nagybetűvel szokta írni, ezért én is így tettem.

¹⁷ Mind az alapító tagokkal, mind a résztvevőkkel folytatott beszélgetéseim során maguk fogalmaztak így azzal az önismereti úttal kapcsolatban, amin évekkel ezelőtt elindultak, s amelyen haladva a *„megvilágosodás”* felé tartanak.

Hatással van-e mindez az identitásukra, társadalmi státuszaikra? Többek között ezekre a kérdésekre fogok választ keresni dolgozatomban.

A motivációk tárgyalása során a résztvevők interjúira támaszkodom, és mivel ez egy nagyon érzékeny témát érint¹⁸, ezért – még úgy is, hogy az interjúalanyokat kérésüknek eleget téve anonimizáltam – muszáj voltam megszűrni, mit közölhetek az interjúkból és mit nem. Nyilván emiatt elvesz a tudomány számára néhány értékes információ, de úgy gondolom, az adatközlők érdekeinek szem előtt tartása elsőbbséget élvez.

Az interjúk tanulmányozásakor a motivációk rétegzettségére bukkantam: mindenki esetében összetett indítékokról, azok különböző kombinációiról beszélhetünk. Legyen szó akár párkapcsolati vagy önbizalommal kapcsolatos problémákról, lelki, pszichés gondokról, vagy csak egyszerűen a kíváncsiságról, ezek sosem egyedüli okként realizálódtak a résztvevők számára.

A leggyakoribb okként a párkapcsolati és a nőiséggel kapcsolatos problémák fordultak elő. Ezekkel párhuzamosan mindegyiküknél megjelenik a boldogságkeresés motívuma, amiben különböző problémák megoldásával látnak előrelépést, ahogyan mindez az egyik résztvevővel folytatott beszélgetésem során is megjelenik: „[...] én tavaly ősszel rájöttem arra, hogy a boldogságomat akadályozza az, hogy harcolok. Tehát én mindig küzdök [...]. Mindig siker koronázta a tetteimet, mindig meg tudtam küzdeni a dolgokért, tehát akár az anyagiaknál, akár az egyetemen. [...] de valamiért mégse volt jó, és menekültem tovább és tovább, közben amikor elértem egy célt, mindig kellett egy következő. És nem találtam meg semmiben azt a boldogságot. [...] szerintem ezért megyünk a Tantra Női Körbe, ezért megyünk mindenhova, mert szeretnéd azt az adott tudati szintet elérni, ami te vagy. Ha te azt eléred, akkor te ott boldog leszel. [...] Nekem ehhez kellett a Tantra Kör, tehát, hogy azt az energiát, ami valójában én vagyok, azt meg tanuljam használni. És ez hétről-hétre ott a Tantra Női Körben, az ott jött, és ez valójában az én nőiségem. Én mindig is legfőképp a nőiséget tagadtam meg magamban, ezt a női erőt, mert mindenki azt mondta, hogy a nő befogadó... Én pedig harcoltam, ami egy férfi minta volt, de az azért volt férfi minta, mert megtagadtam magamban a női erőmet.” A folyamatos küzdelmek az életében, a párkapcsolatában elvezették őt egy olyan élethelyzetbe, amiben nem bírt tovább megmaradni, és rájött, hogy ahhoz, hogy boldog legyen, „azt az adott tudati szintet kell elérnie, ami ő maga”. Ez a példa megmutatja azt,

¹⁸ Az identitás, szexualitás, önszeretet, önbecsülés témakörök egytől-egyig nagyon intim, mély lelki folyamatokat, gyakran traumákat érintenek.

hogyan függ össze a résztvevők esetében a nőiséggel kapcsolatos lelki probléma a párkapcsolati gondokkal, és mindez hogyan forr össze a boldogság keresésében.

A nőiség megélésével kapcsolatos gondok egyaránt foglalnak magukba lelki és fizikai problémákat. Tehát például, amikor interjúalanyom úgy fogalmaz, hogy ő „*megtagadta a nőiséget magában*”, ezzel azt fejezi ki, hogy lelkileg nem fogadta el, hogy ő nő. Vagy itt egy másik példa, egy másik résztvevő így fogalmaz: „*A menzeszem [...] régen egy szenvedés volt, mert nem fogadtam el, hogy NŐNEK SZÜLETTEM.*” Szavaiból kiderül, hogyan függ össze számára a saját nőiségének lelki szintű nem-elfogadása azzal, ahogyan ez fizikai problémákat okozott számára a fájdalmas menstruáció képében.¹⁹ Viszont a nőiség megélésével kapcsolatos fizikai problémák lehetnek akár félelmek, szorongások, büntudat és szégyenérzet a saját nőiséggel, azaz magával a testtel kapcsolatban, amit szintén nem egy résztvevő hozott fel beszélgetéseinkben: „*Sok fájdalom, elfojtás, félelem volt bennem a nőiség megélésével kapcsolatban [...] Bizonyos témákban, kérdésekben blokkoltnak éreztem magam. A spirituális, önismereti út, amit gyerekkoromtól járok, egyre többször szembesített: ideje letenni a testtel, a testiséggel kapcsolatos félelmeket, szorongásokat, büntudatot, szégyenérzetet.*” Egy másik résztvevő egy példával szolgált arra, hogy nála milyen nehézségeket okozott a nőiség megélése: „*Hát voltak, meg vannak gondjaim... Hát ugye konkrétan az a része ennek a történetnek, ami majd mindannyiunknál ott van, hogy a saját édesanyáink nem élik a nőiességüket. Ugye itt indul a dolog. És akkor innentől kezdve nem nagyon tudod megtanulni, hogy hogy legyél nő. [...] (A szüleim,) ők így kettecskén nagyon érdekesek [...] Tehát így a férfi-női minőség valahogy nagyon nem működött náluk, és... hát amikor én elkezdtem serdülni, nőiesedni... ugye én meg nagymamára ütöttem, ilyen nagyon nőies alkatom lett. Hát ettől totálisan zavarba voltak, szóval egyszerűen nem tudtak vele mit kezdeni. Ugye nyilván, ezt a kínos, feszengő érzést, ezt egy az egyben átvettem. Tehát már kapcsoltam, hogy itt a nőiesség, a saját nőiességem az nagyon gáz... itt valami nagy gáz van. [...] Azt a részét kezdtem elfogadni, hogy valamiért én nagyon vonzó vagyok, de hogy egyébként meg amilyen vagyok... vagy a saját nőiségemet meg nem találtam, tehát nem is tudtam mögé rakni. Tehát volt egy látszat, egy ilyen kirakatcsaj, de hogy közben meg... hát azon túl, hogy tetszettem a férfiaknak, úgy különösebben nem tudtam ezzel mit kezdeni.*” Az imént idézett hölgyet azonban nem a nőiség megélésével kapcsolatos problémák motiválták, hogy részt vegyen a Tantra Női Kör kurzusain – legalábbis nem ez volt a fő oka –,

¹⁹ A Körben úgy vélekednek, hogy az ember test-lélek-szellem hármas egységeként létezik, s mindegyik szint hat a másikra, ezért a lelki problémák betegségeként materializálódhatnak a testben.

indítéka inkább a szexualitással és a kíváncsisággal volt kapcsolatos: évekkel ezelőtt volt egy kapcsolata, „*nagyon nagy szerelem volt*”, és „*spontán módon belecsúsztak egy tantrikus szeretkezésbe*”, amitől „*egységélményük*” volt. Mindketten megijedtek ettől, és a férfi el is hagyta mondván, hogy „*ez annyira jó, hogy nem bírja elviselni*”. Beszélgetőtársam pedig válaszokat keresett, magyarázatot arra, hogy „*mi történt közöttük, és mi volt ez az egész*”. Sokat olvasott a témában könyveket és újságcikkeket, interjúkat, régóta „*vonzotta a téma*”, mire rátalált a Tantra Női Körre. Egy másik hölgyet pedig a szexualitással, testiséggel kapcsolatos párkapcsolati problémák vezették el ebbe a közösségbe: „*Azért választottam a tantrát, mert nekem van egy barátom, aki el akart hagyni. [...] Visszalépett egy előző kapcsolatba, azért, mert nem működött velem a szex. Azt gondoltam, hogy nekem most figyelmeznem kell erre a dologra, és változnom. [...] És akkor megnéztem, hogy mi az én problémám: az érintést találtam [...]. És csináltam a tantra jógát²⁰, az is szembe jött, pont abba a pillanatba, hogy én azt mondtam, nekem kell változni, és nővé válni.*” Itt sem egyedül egy motiváció mutatkozik magában, hanem ott van például a nőiség kérdése is, ahogyan az már az összes eddigi példában is megjelent. Sőt, a nőiséggel kapcsolatos problémák mint motivációk önismereti kérdésként jelennek meg. Itt talál egymásra a Tantra Női Kör mint „*spirituális önismereti*” kurzusokat kínáló közösség, és az önkeresésben lévő hölgyek. A lélektanácsadó vendégelőadó a vele készített interjú során így fogalmazta meg ezt: „*Az emberek zöme nem ismeri önmagát. Én mindig ki szoktam emelni, hogy minden egészséges létezésnek, és minden tudatos létezésnek az alappillérei az önpillérek, ami alatt értem az önszeretetet, az önismeretet, az önbecsülést. És ha ezek sérültek, csak bármilyen fokban vagy szögben vagy mértékben, akkor már ez az egyén valószínűleg el fog menni valamilyen tanfolyamra, valamilyen önépítő, önkereső tanfolyamra.*” A következőkben tehát az önismeret, önszeretet kérdéskörét fogom elemezni.

IV.2. Önismeret, önszeretet

A közösség honlapján a „*Tantra és önismeret*” menüpont alatt külön kifejtést kap ez a téma. Ez azért fontos, mert ez az internetes felület a csoport külvilág felé való megnyilvánulásának csatornája, így értékes forrásként szolgál a közösségről. Tehát, ha ezen a felületen egy külön menüpontot szentelnek egy témának (esetükben az

²⁰ A Tantra Női Kör, és az ott tanultak gyakorlását érti alatta.

önismeretnek, ami egyben az egyetlen gondolkodásmódot érintő téma, aminek hangot adtak a honlapon), akkor az a téma mindenképpen központi fontosságú a közösség számára. Csak egy részletet idéznék az egyébként nem túl hosszú, ám tömör szövegből ennek érzékeltetésére: *„Önbizalom, önbecsülés, önszeretet, önfogadás mind egy közös alapra vezethetők vissza: az ÖNISMEREKHEZ, - melynek „Isteni végállomása” az ÖNAZONOSSÁG! Önmagunk feltárása egy örök út. A legnagyobb „befektetés” az életben, mindennek az alapja, a boldogság egyik alapfeltétele. [...] Csak akkor tudunk igazán kiteljesedni a szeretetben, értékelni és megbecsülni másokat, ha önmagunkat megtanultuk szeretni. Valójában csak ekkor vagyunk képesek a teljes érzelmi befogadásra, mások szeretetének elfogadására is. Tisztában kell tehát lennünk saját értékeinkkel, vágyainkkal, és határainkkal, melyek sokszor változhatnak.”* Ennek az idézetnek a tükrében megjelenik azon vélekedésük, miszerint a boldogsághoz vezető út az önismerettel kezdődik. Miután valamilyen szinten kiismerték magukat, azután jön az elfogadás, elfogadni magukat az összes jó és rossz tulajdonságaikkal együtt. Számos olyan gyakorlattal találkoztam terepmunkám során, amelyen keresztül a hölgyek ennek a technikáit sajátíthatták el. Példaként most egy olyan gyakorlatot mutatok be, amely szinte minden kurzus első alkalmán a legelső között szerepelt, s amely A tantra szabadsága című kisfilmben²¹ is bemutatásra került, ez az *„intim lélekjelenlét”* gyakorlat. A résztvevők felállnak, és a Kör vezetőjének instrukcióit követve *„felfedezik a teret”*. Mindenki elindul lassan a helyiségben, és *„mint egy gyermek”*, mindenre rácsodálkozva fedezi fel a körülöttük lévő *„anyagi világot”*, fokról-fokra: *„És először csak a szemetekkel érzékeljétek a körülöttetek lévő formákat, színeket, és ez a gyakorlat a fokozatosságról szól. [...] A tantra az érzékelés művészete [...] Figyeld meg a viszonyodat különböző energiákkal: mi az, ami megszólít téged, mi az, amivel szívesen veszed föl a kapcsolatot, mert az rólad szól...”* Ugyanis: *„[...] a tantrában fontos, hogy meg tudd figyelni az érzéseidet, belső világod történéseit.”* Majd miután a tér felfedezésével elkezdtek megfigyelni, hogyan hat rájuk a külvilág, a Kör vezetője még inkább maguk felé tereli a résztvevők figyelmét: *„Vidd egyre jobban a fókuszot önmagadra, picit próbálj meg befelé figyelni majd. Figyeld meg a mozgásodat, a járásodat, hogyan tudod az egyensúlyodat egyik lábadról a másikra rakni, és egyáltalán mit képvisel a jelenléted a járásodon keresztül, milyen energiákat képviselsz, mennyire egyenes a hátad? Hiszen ez vagy te. Tedd most ide bele magadat a Körbe! Járd a magad*

²¹ Bank Szabolcs: A tantra szabadsága című film, 2012. A gyakorlat bemutatása során ebből a filmből vett idézeteket használok illusztrációként.

útját! Használd ki a teret! Tágítsd a határaidat! A lényeg az, hogy most magadra figyelj. Szenteld meg az önmagaddal lévő kapcsolatot, érezz rá arra a minőségre, aki te vagy, ahogy helyet foglalsz a világban és kitöltöd a rendelkezésedre álló teret!” Ez a tantra módszere az önismerethez: megfigyelni saját magukat, az érzelmi reakcióikat, érzéseiket, de a testük, mozdulataik, járásuk, tartásuk megfigyelése is ugyanolyan fontos, ez is a „*holisztikus*” szemléletmód része. De a gyakorlat nem ér véget itt, ahogy az a „*spirituális önismereti út*” sem, amelyen a Tantra Női Kör elindítja a hölgyeket, hiszen ez egy „*kinyílás*” önmaguk felé, és egymás felé is. Az önmagukra figyelés után már arra kapnak instrukciót a résztvevők, hogy figyeljék meg, az „*útjukon*” kikkel találkoznak, ők hogyan hatnak rájuk. Ha pedig kifejezésre juttatnák egymásnak tetszésüket, azt nem csak a szavak útján tehetik meg – adja az instrukciót a vezető. Ezen a ponton már általában mindenki körben sétált az oltár körül, de nem csak egy irányban. Majd amikor a fenti instrukció elhangzott – de általában már előtte – a résztvevők széles mosollyal, érintésekkel, és ölelésekkel „*fejezték ki tetszésüket*” az „*útitársaikkal*” szemben. Végül pedig, zárásképpen egy kört alkotnak az oltár körül, és egy „*Namaste*”²²-val köszöntik egymást. Tehát ebben a gyakorlatban a résztvevők végigjárták szimbolikusan azt a „*spirituális önismereti utat*”, amin ott a Tantra Női Körben indulnak el, ahol közben „*feltárják*”, megismerik saját magukat, és a végén pedig istennőkké válnak.

Egy másik gyakorlattal már az önfogadást és az önszeretetet sajátították el a hölgyek. Ehhez mindenkinek hoznia kellett magával egy kis tükröt. A gyakorlat nem állt másból, mint hogy a hölgyek megbarátkozzanak a tükörképükkel – legalábbis első látásra. Miközben nézegették az arcukat, a Kör vezetője ennél a gyakorlatnál is instrukciókkal szolgált: figyeljék meg ítéletek nélkül a vonásaikat, a szemüket, ajkaik formáját, ráncaikat, a bőrüket, álluk görbületét, stb. Fogadják el azokat a vonásokat olyannak, amilyenek, lássák meg bennük a szépséget. Mindeközben egyre távolítani kellett a tükröt, hogy már az egész arc beleférjen, hogy immáron a maga egységében, teljességében lássák az arcukat, s mosolyogjanak magukra, mert az igazi szépség belülről fakad. Ez volt, amit át akart adni ez a gyakorlat, hiszen „*[...] a nőiségünket sosem kívül, hanem belül kell keresnünk. Pontosabban nem is kell keresni, egyszerűen fel kell ismerni, hogy az ott van bennünk [...]*”²³

De ha már tükrökről beszélünk, idekíváncozik ennek a szimbólumnak az értelmezése is. A tükör a közösség interpretációjában egy olyan szimbólum, amely magába sűríti

²² A „*Namaste*” azt jelenti a vezető szavaival élve, hogy „*üdvözlöm a benned lévő istent, istennőt*”.

²³ Részlet Bank Szabolcs: A tantra szabadsága című filmből.

mindazt, ami az önfelfedezéssel, önismerettel, önfogadással és önszeretettel kapcsolatos. Gyakran hallottam azt a kifejezést, hogy „*valaki tükröt tart valakinek*” vagy hogy „*xy valakinek a tükre*”. Erre két példát is tudok hozni a résztvevőkkel készített interjúimból: „*És a párom a három év alatt, az biztos, hogy ezekkel a negatív tükrökkel... mert valójában tudod, mondhatnám azt is, hogy ő úgy viselkedett, mint egy állat, de nem. Ha ő úgy viselkedett, mint egy állat, akkor az azt jelenti, hogy az az állat, amit rajta látsz, az benned van, tehát a legjobb elkezdni befelé menni, megkeresni azt az állatot. Meg feloldani, és akkor megszűnik a külső állat is. Tehát ez szerintem teljesen így van.*” Egy másik résztvevő pedig így fogalmazott: „*[...] az új kollégám [...] csodálatos TÜKÖRNEK bizonyul. Ugyanaz a ritka születési száma van, mint nekem, olyan érzés vele dolgozni, mintha ezer éve ismerném. [...] Tudom, hogy nem társamként jött, mert sokkal fiatalabb nálam, és a szeretet, amit iránta érzek, az NEM SZERELEM, hanem MAGAMAT SZERETEM BENNE, A TÜKRÖT, AMIT TART SZÁMOMRA. Látom az erényeit, a bölcsességét, aminek felszínre kell törni benne és bennem is. [...] Azt is szeretem benne, ha a TÜKÖR, amit mutat, éppen megtanulandó lecke számomra.*” A tükör egy másik személy kapcsán mutatkozik meg szimbolikusan: az értelmező fél saját magára vonatkozóan felfedezni vél bizonyos tulajdonságokat, amelyekkel „*van valami dolga*”, egy „*éppen megtanulandó lecke*”. E felismerés után az értelmező fél elvégzi ezt a feladatot – ami lehet egy rossz tulajdonság elengedése, vagy néhány addig nem szeretett tulajdonság elfogadása és megszeretése –, s ennek hatására „*belül változás megy végbe*”, megváltozik a hozzáállása, s így a környezetében is változásokat él át.

Ezt az utóbbi gondolatmenetet világítja meg más szemszögből a lélektanácsadó vendéglőadó is: „*A kártyákat azért szeretem, mert a kártyák azok pedig spontán adnak tükröt arról, ami a mélyben zajlik. Tehát a kártyának is van egy energetikája, nekünk is van egy energetikánk. Amikor összekapcsolódunk a kártyával, akkor valójában a kártya az elkezd kommunikálni velünk. És gyakorlatilag nem jósol, vagy nem újdonságot mond, csak tükrözi nekünk azt, ami egyébként a belsőnkben zajlik. [...] És ezért szeretem behozni az istennőkártyát, hiszen az istennőkártya különböző aspektusokat tud nekem visszatükrözni: hol tartok, mi az a feladatsor, mi az, amit jól tudok, mi az, amit egy magasabb szintre tudok még hozni.*” A fenti interjúrészletben a beszélgetőtársam arra a kérdésemre ad választ, hogy mi volt a szerepe annak, hogy az egyik estén vendéglőadóként kártyákat hozott be. Mindenki húzott egyet, majd elmondták, mit húztak: a vendéglőadó először megkérdezte a soron lévő hölgyet, szerinte mit jelenthet az a kártya számára, mit gondol, miért éppen azt húzta, majd miután türelmesen

meghallgatta a választ, elmondta, mit kell még tudni arról a kártyáról, és milyen feladatot jelez az adott résztvevő számára. A többiekhez hasonlóan én is húztam kártyát: „apa, férj, fiúgyermek és fivér”, és fogalmam nem volt, mit jelenthet. Megpróbáltam belehelyezkedni a gondolkodásmódjukba, az ő szemükkel vizsgálni a sorokat, de nem sikerült értelmet találnom ezeknek a kategóriáknak. A többiek elé tártam tanácsalanságomat, majd vártam, hogy értelmezzék számomra. Ám a lélektanácsadó nem hagyta, hogy gondolkodás nélkül jussak el a megoldáshoz: hosszasan faggatott, kérdegetett, terelgetett, vezetett rá a jelentésre – legalábbis valami homályos konklúzióra, mert végül hamarabb fogyott el a türelmem, mint hogy megértettem volna, mire akart valójában rávezetni. Később, amikor interjút készítettem vele, megint előkerült ez az eset, és megkaptam azt a hosszú, explicitebb magyarázatot, amire vártam: *„Te mint egy egyén, ahogyan létezel, benned különböző folyamatok zajlanak. Rád hat az apád, a bátyád, hat a környezet, és ez mind-mind benned valamilyen lenyomatokat hagy. Amikor ezek a lenyomatok ott benned vannak, akkor az már valójában te vagy. Mert sajnós a lenyomat, az egy idő után úgy beépül, hogy azonosulunk vele.”* Ennél a résznél már kezdtem érteni, miről beszél, de még mindig nem tudtam, mit kezdjek a kártyán szereplő „fiúgyermekkel” és „férjjel”, mivel nekem nincsenek ilyen hozzátartozóim. A következőkben elmondta, hogy fontos felismerni, hol vannak, és mik ezek a „lenyomatok”, mert ezek nem én vagyok, és „visszatartó erővel hatnak rám energetikailag”, ezért „ki kell őket tisztítani”, és tisztázni kell, hol vannak azok a „vágyott energiáink”, amelyeket ezek miatt a „lenyomatok” miatt nem tudtunk „beengedni”. Számomra még mindig túl megfoghatatlan volt mindez, de tovább vitte a gondolatmenetet, és kézzel foghatóbb képekkel szolgált, sőt egy módszert is megosztott velem: *„És ugye a férfienergiákat ugyanígy tudjuk tükrözni, hogy hol vannak az elfojtásaim, hol vannak a kiteljesedéseim, hol van az a pont, amire meg tud érkezni a fizikális férfi bennem. Mert minden bennem dől el. [...] Nálad ez a gyakorlat nagyon jól megtehető azzal, hogy leírod, milyen volt az apád, azzal együtt, hogy mitől szenvedtél, minek örültél, és leírod azt, milyen apa lett volna számodra a legmegfelelőbb. És akkor rögtön ott lesz kristálytisztán előtted egy tükör, és ha ehhez bekapcsolod az energiamunkát, azt, hogy hagyod hogy a szomorúság, a bánat, a... bármi negatív érzések, azok így... de csak végighaladjanak rajtad miközben írod, és utána engeded, hogy a pozitív érzések felülírják ezt, tehát ugye azzal hogy megalkotod magadnak a tökéletes apát, akkor abban a pillanatban eljön az a küszöb, ahol a továbblépés lehetősége van. [...] És akkor, ha elindul az életutad, akkor utána tud jönni olyan férfi, aki mondjuk a*

közös gyerekeiteknek már egy olyan apakép lesz, amelyet vágytál.” Ez az utolsó mondat világította meg számomra mindazt, amit addig nem értettem: ezek a minőségek, melyeket a kártya „tükröz”, meg tudnak jelenni egyetlen emberen belül, és az az ember nem csak egy másik személy lehet, hanem akár saját maga. Ez az, amit ott a Körben megpróbálnak átadni, hogy mindig előbb saját magukkal kell foglalkozni; magukat kell megvizsgálni, magukon kell változtatni, jobban mondva magukban kell változni ahhoz, hogy a boldogsághoz közelebb kerüljenek, s hogy végső soron megélhessék. És ehhez az önismeret²⁴ az első lépés. A honlap kezdőlapján ez a gondolat még explicitebb módon jut kifejezésre: „*A Tantra arra tanít: engedd meg Magadnak, hogy felvállald, aki igazán Te Vagy. Azt a Csodát, mely születésed óta Benned él. Ehhez nem kell mást tenned, mint lelked lámpásával felfényesíteni azon részeit, melyek még felfedezésre, megtisztulásra és tudatos beintegrálásra*²⁵ várnak.” A hölgyek a Tantra Női Körben, ezeken az önismereti programokon, kurzusokon főként a saját nőiségüket fedezik föl, és azt, hogy a nőiség mint olyan mennyire komplex, nem lehet csupán pozitív és negatív oppozíciókat, kategóriákat alkalmazni rá. Kicsit továbbmenve a Kör vezetője a vele készített interjúmban így fogalmaz ezzel kapcsolatban: „*Hogyha egy nő elkezd tisztába kerülni azzal, hogy pusztán attól, hogy ő női testbe született lélekként mit képvisel a világban, milyen energiákat, milyen tudásokat hordoz, akkor már sokkal könnyedebben, sokkal őszintébben meg tudja élni a saját szexualitását is. Észre fogja azt venni, hogy elkezd megváltozni a viszonya a saját testével, elkezd magára másképpen tekinteni [...].*” Itt érkeztünk el ahhoz a ponthoz az „önismeret, önszeretet útján”, hogy a testiséggel, „földi élvezetekkel” is foglalkozzunk, „hiszen a tantra az érzékszervek kinyitásáról, kinyílásáról is szól”²⁶, és az egyik résztvevő szavaival élve „*mert az anyag is egy nagyon fontos dolog: abból vagyunk*”. Sőt, mi több – ahogyan azt az egyik alapkursus alkalmával a Kör vezetője megfogalmazta – „*a nő energiája a szexualitásából fakad, és ha azt tagadja, akkor az erejével sem tud élni*”. A következő fejezetben tehát a Kör szexualitással kapcsolatos képzetait fogom interpretálni a közösség szavain, gyakorlatain keresztül, s tovább követjük ezen a képzeletbeli úton a résztvevő hölgyeket.

²⁴ Önismereten azt értik, hogy az ember tisztában van a tulajdonságaival; határaival, mire képes, és mire nem; vágyaival; érzéseivel.

²⁵ „*Tudatos beintegrálás*” azt érti, hogy felfedezni, elfogadni és beépíteni olyan tulajdonságokat, tudáselemeket, amelyeket addig nem fedeztek fel magukban az illetők, vagy nem azonosultak vele.

²⁶ Részlet Bank Szabolcs: A tantra szabadsága című filmből, az intim lélekjelenlét gyakorlatnál.

V. A szexualitástól a „szív útjáig”

A szexualitás témaköre a Tantra Női Kör egyik központi témájaként bővebb kifejtésre, értelmezésre szorul. Elég csak az oltár²⁷ szimbolikájára gondolnunk, ahol a kehely a női méhet szimbolizálja, ami – mivel a női szexualitáshoz ez a szerv kapcsolódik – így a női szexualitást is jelképezi, a kehelyben elhelyezett mécses lángja pedig ezáltal a női szexualitás szentségét jelképezi; hiszen a tűz megtisztít, megszentel. A térbeliség még egy fontos jelentést hordoz magában: a kehely kétszeresen központi helyen áll, mivel az oltár közepén foglal helyet, ami a helyiség közepére van felállítva. Ez azt jelenti, hogy a női szexualitás szentsége áll a Tantra Női Kör középpontjában, a programok alatt végig ez van a fókuszban.

Az ötalkalmas alapkurzuson a harmadik alkalom a szexualitásról szólt – legalábbis a beszéd szintjén, amiben egy szexológus vendégelőadó volt a Kör vezetőjének segítségével. Ezen az alkalmon a résztvevők bármilyen szexualitással kapcsolatos kérdést feltehettek a társelőadónak, akár pusztán a „*testiség szintjén*”, a szeretkezés testi, technikai részével kapcsolatban, akár a „*magasabb szintek*” felől megközelítve a témát. Azon az estén rendkívül felélénkült a csoport, még annak is voltak kérdései, aki azt hitte, hogy semmi dolga a témával: „*[...] én úgy mentem el arra az estére, hogy nekem tök rendben van a szexuális életem, semmi szexuális problémám nem volt, és nincs is kérdésem. És akkor elkezdtek a lányok beszélni, hogy mi, hol merre hány méter, és magamra ismertem, szinte mindegyikben!*” Mindenről szó volt, egészen technikai részletekbe menő mélységek is előkerültek például a férfi impotencia kapcsán, de szó volt még az orgazmusról, a fogamzásgátlásról és a nemi betegségek megelőzéséről, szakrális szeretkezésről és szakrális prostituáltakról. Ez is egy fontos momentum volt a kurzusnak, mert egyrészt azzal, hogy ennyire bensőséges dolgokról volt szó, és ezeket a személyes kérdéseket fel merték tenni egy – tulajdonképpen addig az estéig – vadidegennek, ráadásul olyan emberek füle hallatára, akiket szintén nem ismertek túl hosszú ideje, ezzel elmélyült a bizalom mindenki iránt a közösségben, és erősödött a csoportkohézió. Akár azt is mondhatnánk, hogy kialakult egy olyan komunitas-hoz hasonló állapot a résztvevők között, ahol már nem számított, ki milyen tapasztalatokkal rendelkezett, érzékelhető volt egy olyan légkör, ahol mindenki egyenlővé vált: hiszen ott a Körben mindenki ráébredt arra, hogy lényegében ugyanazokkal a problémákkal küzdenek, amelyeknek szinte

²⁷ Lásd: Melléklet.

ugyanaz az eredője, s ez a résztvevők között egy egalitárius, differenciálatlan viszonyt hozott létre. Státusaik tehát e felismerés, rádöbbenés által – aminek azon az estén sokan hangot is adtak – homogenizálódtak. Turner liminalitás elmélete – aki Van Geppen rite de passage elméletét vette alapul – (Turner 2002) fényében ezt az estét úgy lehet értelmezni mint a liminalitás állapotát. A preliminális szakaszban megtörténik az egyének elkülönítése azzal, hogy a Kör tagjai összegyűlnek a kurzusnak helyet adó bérlakásban, a rituális térben²⁸, s ezzel a közösség elkülönül a társadalomtól. A program estéjén, a sok intim kérdés, téma megvitatása közben létrejön egy olyan állapot, ahol a státus- és korbeli különbségek eltűnnek, és felsejlik a meglévő közös tudás, a státusok homogenizálódnak, ez az állapot, ami létrejön, tulajdonképpen a *communitas*. A program egész időtartama alatt a liminalitás, azaz a beavatás állapotában vannak: a meghívott társelőadó beavatja a résztvevőket azzal, hogy átad nekik olyan titkokat, praktikákat, amelyeknek azelőtt nem voltak birtokában. Tehát a résztvevők az est folyamán, a liminalitás, beavatás állapotában egy szimbolikusan magasabb státusz (az istennővé válás) felé mozognak. Majd a program végén, amikor mindenki hazamegy, a *communitas* feloszlik, és a résztvevők visszatérése a társadalomba a posztliminális szakasz. Tulajdonképpen ez a beavatás a magasabb státusz (az istennővé válás) felé való haladást azzal hozta létre, hogy gondolkodásra készítette a hölgyeket saját magukkal kapcsolatban, azaz az önismeret, önellfogadás folyamata fontos részét képezte ennek a beavatásnak.

A hétvégi intenzív kurzuson – amit néhányan az alapkurzuson is résztvevők közül „továbbképzésként” értelmeztek – sokkal inkább a szexualitáson, érintésen, érzékelésen volt a hangsúly – hiszen ott a „tudatos ölelés művészete” volt a középpontban. Maguk a gyakorlatok is főként az érzékelés köré csoportosultak. Volt egy páros gyakorlat, ahol egyrészt a bizalmat, a másakra való teljes ráhagyatkozást lehetett megtapasztalni azzal, hogy az egyikük körbevezette a lakásban a másikat, akinek be volt kötve a szeme. Másrészt ennél a gyakorlatnál az volt a feladat, hogy a vezetett megfigyelje azt, hogy amikor az egyik érzékelési módot kiiktatják, mennyire felerősödik a többi, s egy másfajta tapasztalás jön létre. De a többi páros gyakorlat is a „teljes figyelmünk másinak való szentelésének” gyakorlása történik, ami szintén nagyon fontos egy párkapcsolatban, egy intim együttlétben.

Az eddigiekben kifejtettem, hogy a Tantra Női Körben a központi témák egyikeként szerepel a szexualitás, s néhány példán keresztül illusztráltam, hogyan adnak át „tantrikus

²⁸ Ezt a kifejezést Papp Richárd: Miért kell Kohn bácsinak négy hűtőszekrény című írásából vettem át, ahol a zsinagógát, azaz a vallási rituálék helyét jelöli ezzel a kifejezéssel.

technikákat” a résztvevőknek. Felmerült bennem a kérdés ugyanakkor, miért tulajdonít kutatott közösségem ekkora jelentőséget a szexualitásnak, szeretkezésnek? Mit jelent számukra a szakrális szeretkezés? Ezekre a kérdésekre nagyrészt a Kör vezetője és a vendéglőadók adtak választ – sokféle megfogalmazásban, de lényegében sok közös vonással, jelentéssel.

A Kör vezetője egyik résztvevőnek a vele készített interjúban így fogalmazott: *„A felső és az alsó csakrák²⁹ mindegyikét egyensúlyban kell működtetnünk ahhoz, hogy EGÉSZ-ségünket felvállalhassuk. A tantra éppen ebben segít, a fizikai cselekvéseket, a testiséget, a szexuális energiákat felemeli, átranzformálja, ha úgy tetszik, megszenteli, e „részeink” által is a megvilágosodásunkat, felébredésünket szolgálva. Ideje feloldanunk a belénk nevelt kódokat, miszerint a test élvezete, a szexualitás bűn, mert ezek elfogadása nélkül nem jutunk messzire.”* A felső csakrák „működtetésén” azt értik, hogy a „magasabb dimenziókhoz” kapcsolódó dolgokkal foglalkoznak (mint például a spiritualitás), az alsó csakrák működtetésén pedig a „földi síkhoz”, „anyagi világhoz” kapcsolódó dolgokkal foglalkoznak, mint például testi élvezetek. A tantra pedig pontosan az „anyagi világhoz” kapcsolódó dolgokat szenteli meg, kapcsolja össze a „magasabb dimenziókkal” a szíven keresztül. Így például a szeretkezés már nem pusztán egy testi aktus, hanem szent, szakrális szeretkezés: *„[...] a férfival való egyesülés – magasabb minőségben – egyet jelent egy spirituális beavatással, egy olyan fokú ekstázissal, amely egyébként csak mély, kitartó meditációs folyamat útján érhető el. [...] A „Namaste” köszöntés, ami a tantrikus szerelmeskedés „előjátéka”, nem más, mint az isteni lény felismerése és üdvözlése a másokban. A szeretkezés pedig ezen két fénylőny egymásba olvadása, ami teljes figyelmet és odaadást kér a felektől. [...] Az együttlét, a szív, az intuíció áramlása az, ami a spirituális szeretkezés lényege [...]”*³⁰ Ebben az idézetben megjelenik az, amit Eliade az indiai tantrizmus kapcsán említ a hierogámiáról, azaz az isten és az istennő egyesüléséről³¹: tulajdonképpen a „magasabb minőségben való egyesülés” szakrális szeretkezést jelenti, ám már nem a hagyományos keleti tantrikus alapelvek szerinti értelemben (Bishop 1997, 144-150), hanem a férfit és a nőt teljesen egyenrangú, egymást kiegészítő minőségként való értelemben. Szakrális, mert az

²⁹ „[...] a szexuális együttlétkor, vagy egyáltalán, amikor megéljük a szexualitásunkat, a testiségünket, akkor ugye az alsó csakrákat mindenképpen használjuk.” – Részlet a Tantra Női Kör vezetőjével készített interjúmból.

³⁰ Részlet az egyik résztvevőnek a Tantra Női Kör vezetőjével készített interjújából.

³¹ A tantrizmus szerint a szeretkezésben két elv egyesülése történik, a nő mint a természeti energia jelenik meg, a férfi pedig mint a szellem. Ez már valójában mitikus rítus, ahol „a partnerek nem emberi lények, hanem „eloldozottak” és szabadok, mint az istenek.” (Eliade 2009, 156-158).

egyesülésben az isten és az istennő egyesülése történik meg, hiszen – ahogy mondják – az emberek magukban hordozzák az isteni és istennői minőséget, és ha ezt „tudatosítják magukban”, akkor lényegében azonosulnak ezzel a minőséggel. Így értelmezi a közösség a tantrikus szemléletet a szexualitásról való gondolkodásmódjukban. A programvezető fontosnak tartja azonban azt, hogy ne ragadjanak le a szexualitásnál: *„Ha valaki ezen a szinten ragad, az alsóbb csakrák, a szex-csakra, a gyökér-csakra, vagy a napfonat-csakrának a kinyílását éli csak meg, az alapvetően egy megrekedés tapasztalható majd egy idő után. De [...] a lélek szólítani fogja a testet is arra, hogy tovább lépjen egyre magasabb, és magasabb szintekre.”* Tehát ha valaki elkezd megélni a csakráinak a „kinyílását” lentől felfelé haladva, akkor – ők úgy gondolják – szükségszerű e folyamat folytatódása a többi csakrának a kinyílásával. Az „egyre magasabb szintek” a csakrák szintjén nyernek értelmet: a legalsótól (gyökér csakra) a legfelsőig (korona csakra) egyre „finomodnak az energiák”, ami azt jelenti, hogy egyre „magasabb szintű energiákról” van szó. Itt jelenik meg a szív kulcsfontosságú szerepe a folyamatban: a szív csakra – a közösség értelmezésében – a „transzformáció helye”, ahol az ember „áttranszformálja” az alsó három csakrán keresztül feláramló „alacsonyabb rezgésű” energiát. Sőt: a férfi és női energiák ebben a csakrában forrnak össze, kiegyenlítik egymást. De a szív egy másik aspektusban is megjelent, a „szívtudatosságban”³²: itt a harmadik szem és a szív csakra kapcsolatáról van szó, amikor a kettejük között lévő együttműködést tudatosítja az ember. A „tudati energiák”, azaz a felsőbb csakrák által képviselt „szellemi világ” és az alsóbb csakrák által képviselt „teremtő erő” összekapcsolása történik meg a szívben. Ez magában is már egy szakrális szeretkezés, amikor az „Égi Atya” és „Földanya” egyesülnek ezáltal az emberben. A szexológus társelőadó ezt a létra szimbolikáján keresztül szemléltette: *„[...] már Weöres Sándor is azt írta, [...] hogy bennünk a létra. Tehát az emberben a létra, tehát az ég és föld összekötői vagyunk, és amikor meditálunk, ezt meg kell csinálni, hogy Földanyához kapcsolódunk, kérjük a segítségét, amikor válaszol, hogy igen, szeretlek – most mondtam valamit – akkor ezt az energiát megtartva kérni Égi Atyánktól ugyanezt, és amikor ő válaszol, akkor a kettőt csak összerakjuk. [...] itt szívben [...].”* Hasonló konklúzióra jut az egyik résztvevő is, amikor ez a téma került szóba vele folytatott beszélgetésünkkor: *„Na most azt gondolom, ha az ember elkezd ezt a szakrális szeretkezést élni, akkor már tényleg nem akarja... vagy hát jobb híján. De*

³² Ezt jeleníti meg az oltár szimbolikája is: a zöld terítő jelképezi a szívet, hiszen a zöld a szívcsakra színe. A rajta keresztbe fektetett aranyszín terítő a tudatosságot jelképezi, mert az arany a koronacsakra színe, amivel a „magasabb dimenziókhoz” kapcsolódnak. A két terítő egymáson így megjeleníti azt a kapcsolatot, amit „szívtudatosságnak” hívnak.

aztán már van az is, hogy tényleg ki tud tágulni az embernek a tudata, meg olyanfajta finomságokba kerül, hogy már lehet, hogy a szakrális szeretkezésekre sincs szükség. Mert akkor tényleg megéled magadon belül is ezt a teljességet, nem kell, hogy a másikkal úgymond egyesüljél, vele legyen egy ilyen egységélményed, mert ez már te magad csinálod. Vagy megéled, nem csinálod.” Ezt jelenti tulajdonképpen a szeretkezésnek a meditációként való felhasználása, ahogy egy másik résztvevő is fogalmazott: „[...] szex, de más szex: ez egy szellemi dolog, meditáció.” Egyik hölgy a vele folytatott beszélgetésben elmondta, hogy olvasott egy könyvet³³, ami egy lánynak a „beavatásáról” szól. Ennek kapcsán megállapította, hogy bár ott is megjelenik a szexualitás meditációra való felhasználása, de úgy érezte, hogy a könyvben inkább a testiség van a középpontban. Ehhez képest a Tantra Női Körben inkább a „szív útját” látta a központban. (Amit explicite meg is fogalmaz a közösség a honlapon: „A tantra a szív útja. A szív tana.”)

Képzeltbeli sétánkon végigkísértük a résztvevő hölgyeket egészen attól a ponttól kezdve, ahol megfogalmazódott bennük az igény egy mélyebb önismeretre, harmóniára, boldogságra, majd a Tantra Női Kör segítségével a „szív útjára lépve” elindultak ezen a „spirituális önismereti úton”, ahol megtanulhatták elfogadni és szeretni magukat, elvezették őket a saját istennői minőségükhöz. Majd rávezették őket arra, hogy hogyan tudják megélni ezt a minőséget a hétköznapijaikban – akár egy párkapcsolaton belül egy szeretkezésben, akár saját magukon belül, mindezt pedig csak egy dologra koncentrálni kell tenniük: a szívükre, mert a „szívtudatossággal” tudják megszentelni az összes tevékenységüket. Kérdés, hogy ezeknek a „tanításoknak” a befogadása után, amit egy-egy ilyen kurzuson vagy programsorozaton megtehettek, milyen változásokon, átalakuláson mentek keresztül ezek a hölgyek? Hogyan hat ez a mindennapjaikra? Hatással van-e mindez az identitásukra? A következő fejezetben ezekre a kérdésekre keresem a választ.

VI. Istennőnek lenni

VI.1. A Tantra Női Kör után

A résztvevőkkel készített interjúim során mindenkinél tudakozódtam, tapogatóztam afelől – ha magától nem tért ki rá –, hogy milyen hatással van vagy volt rájuk egy-egy program, hogyan alkalmazzák a mindennapi életükben az ott tapasztaltakat. Számomra meglepő volt, hogy beszélgetőtársaim gyakran elvont kategóriákban beszéltek

³³ Valerie Brooks: Tantrikus ébredés.

tapasztalataikról, és sok-sok konkretizáló, pontosító kérdést kellett feltennem, sőt példákat kellett kérnem tőlük, hogy magam számára megfoghatóvá tegyem az elhangzottakat. Ugyanakkor azt vettem észre, ahogy a motivációk is eltérőek voltak, úgy a tapasztalatok, tanulságok leszűrése is éppen olyan sokféleséget mutat.

Az egyik résztvevő például így számolt be erről: „[...] nekem ehhez kellett a Tantra Kör. Tehát, hogy azt az energiát, ami valójában én vagyok, azt meg tanuljam használni. És ez hétről-hétre ott a Tantra Női Körben, az ott jött, és ez valójában az én nőiségem. [...] Mert régen azért ezzel még meg tudtak fogni, tehát nagyon határozott, erős emberek rám kényszerítették azt a hatalmat, amit ők gyakorolni akartak, de nem az ő hatalma volt, hanem az egójáé. És most már nem tudják, és ez nagyon jó. [...] És azóta is erős vagyok, azóta is állok, mit egy szikla, de én nem támadok. [...] Ez az, ami változott, ez az, ami nagyon fontos volt nekem, hogy ezt az erőt megéljem magamban. Na és ezt jelentette nekem a tantra.” Ebben az esetben tehát interjúalanyom egy olyan változáson ment keresztül, amely a nőiségét, az abban rejlő erőt és annak használatát érintette. Egy másik résztvevő olyan esetekről számolt be, amelyeket a kurzusok során kialakított önszeretettel és nőiségének megtalálásával hozott összefüggésbe: „Azt tudni érdemes, hogy a munkámban 2 évig vártam arra, hogy legyen kollégám, akivel együtt dolgozhatom, de nem vettek fel senkit. Amint az önszeretetet rendbe tettem magamban, azonnal június 1-ével megérkezett az új kollégám, aki olyan csodálatos TÜKÖRNEK bizonyul. [...] Ezek a tanfolyamok előhozták bennem a NŐI MINŐSÉGET, mivel az első hónap minden napját együtt töltöttük a betanulás miatt - egyébként külön épületben dolgozunk - csodás és számomra ismeretlen érzéseket élhettem meg, mindig udvarias volt, bizonyos helyzetekben "megvédett", azonnali visszaigazolás volt ez számomra, [...] hogy jó úton járok. Nem utolsó sorban a menzeszem is tökéletesen időben jön, rövidebb is, ami régen egy szenvedés volt, mert nem fogadtam el, hogy NŐNEK SZÜLETTEM.” Tapasztalatai magában foglalják a lelki és a fiziológiai minőségeket, amiben megjelenik a közösség „holisztikus” szemléletmódja is: nőiségének elfogadása egy lelki folyamat, mely hatására egy fizikális folyamat, a menstruációs ciklus működése megváltozott, normalizálódott. Tömören megfogalmazva az ő szavaikkal: a „lelki szint” hatással volt a „fizikális szintre”. Volt olyan résztvevő is, aki megerősítésre vágyott, hogy jó úton jár, és arra, hogy elengedhesse a félelmeit, elfojtásait a nőiség megélésével kapcsolatban, amit mind meg is kapott a Tantra Női Körben: „Felszabadultam. Olyan, mintha egy gát áttört volna, azóta szüntelen az áramlás, a tanulás, a fejlődés. Nekem egy kaput nyitott ki ez a kurzus, amin azóta át is léptem, és csodákat élek meg. [...] És csodálatosan nyílok nőként, tehát a

fizikai testemmel változott meg a viszonyom. Szeretettel fordulok felé, és ez kihat a mozgásra, az öltözködésre, a párkapcsolatra, az egész létezésre. [...] Miután idáig elsősorban spirituális utat jártam, és nehezebben kapcsolódtam a földi "szabályokhoz" - a mindennapi megéléseket ez a változás könnyedebbé teszi, hiszen nekem épp a földelésre volt szükségem az egyensúlyhoz, a lelki-szellemi oldalam volt az, ami túlműködött. Tartósabb egyensúlyállapotaim vannak azóta. Jól érzem magam a testemben - és táncolok!" Volt olyan is, aki fejleszteni akarta az érintéssel kapcsolatos tudását, ám először nem volt elragadtatva, de a tanfolyam alatt megtalálta azt, amiért eljárt a Tantra Női Körbe esténként: „Az első alkalommal úgy gondoltam, ennyit fizettem ezért? Hát tudom én ezt mind. Fenéket! Történt ott egészen más is, mint ami látszólag történt. Tehát ő (a Kör vezetője) valóban vezet – önmagadhoz és az istennődhöz. [...] És gyakorlatilag az egész miről szólt? Önmagamhoz közel kerülni, az eredeti énemhez, aki vagyok, a szanszkarámhoz, az eredeti szanszkarámhoz. Ahová mindig vágytam, de nem mindig tudtam megcsinálni [...] Úgyhogy a tantra az nekem nagyon jó volt. A nőt, azt végre felébresztettem, és most már alfanőstény vagyok.” Ez a hölgy nem volt egyedül a kezdeti csalódásával, mivel beszélgetőtársaim közül más is volt, aki erre utalt: „Szóval tényleg vicces, mert amikor első alkalommal én ott voltam a Tantra Körön és akkor hozta a programvezető a gyakorlatokat, akkor közben járt az elmém is, puffogtam, hogy én nem vagyok normális, mit keresek itt, hát csoportokat tartok és ugyanilyen feladatokat szoktam csinálni! [...] és érdekes módon tulajdonképpen már ott az első alkalom után elindultak ilyen nagyon finom energiák, amiket elkezdtem érezni, hogy így jön le-föl... meg nagyon érzékennyé váltam. És szerintem ez volt az, ami oda visszavezetett, mert, hogy hoppá, itt azért... valami azért van! Tehát, hogy nem felszínes... [...] itt valami egyéb dolog is zajlik.” Ez a hölgy beszámolt valami egészen érdekes fiziológiai jelenségről is (azokról a „finom energiákról” van szó, amelyek „le-föl mennek” a testében), amit a Tantra Női Kör hatására kezdett tapasztalni. Nagyon érdekelt, mi is ez a jelenség, ami a „testében zajlik”, de még ő is alig talált rá szavakat: „Hát így megindult a testemben egy ilyen rángatózó, hullámzó mozgás, ami egyébként nagyon jó, és nagyon hasonlít az orgazmushoz. De nagyon furcsa dolog. [...] de nem ijedtem meg tőle, nagyon örültem (mondja nevetve), illetve csak attól féltam, hogy nehogy elmúljon (nevet). [...] érdekes módon azok az emlékek robbantották, amik így visszajöttek tíz évvel korábbanról³⁴, és így elkezdtem

³⁴ Itt arra a régi szerelemre utal vissza, amikor „spontán belecsúsztak egy tantrikus szeretkezésbe”, illetve amelyről már a motivációk kapcsán beszámolt.

megérteni, hogy akkor mi zajlott. És akkor ez így egybeesett azzal, hogy a tantrával elkezdtem foglalkozni.”

Az idézetek tükrében a tapasztalatok sokféleségét láthatjuk: főként lelki, de néhány fiziológiai élményt is megtapasztaltak a mindennapjaikban ezek a hölgyek, mint például a menstruációs ciklus normalizálódása, vagy az orgazmushoz hasonló „*finom energiák*”, „*hullámzó*” mozgás érzete a testben. A megnövekedett önbizalom, önbecsülés, bátorság és erő; a tartós „*egyensúlyállapotok*” megélése; a testiséggel, testtel kapcsolatos büntudat és szégyenérzet elengedése; az önmaguk mélyebb megismerése pedig mind-mind lelki tapasztalat. Ezek a tapasztalatok nem érvényesek minden egyes résztvevőre, ám van néhány közös vonás: mindannyian „*megnyíltak egy új látásmód*” felé, más szemmel tekintenek önmagukra és a környezetükre: egy elfogadóbb, megengedőbb, „*szeretetteljes*” viszonyulásról van szó, ítéletmentességről, toleranciáról, és egy olyan fajta hozzáállásról, amely mindenben a fejlődés, tanulás lehetőségét keresi, mely egy mindent megfigyelő és értelmező attitűdben nyilvánul meg. Láthatólag problémáik voltak a társadalmi kommunikációval, érintkezésekkel (pl. párkapcsolat, munkahelyi kapcsolatok, stb), és ezek a tapasztalatok segítséget nyújtottak nekik e gondok megoldásához, és stabilitást hoztak az életükbe. A másik közös vonás az, hogy mindegyikük beszámolt a tanfolyamokon tapasztaltaknak valamilyen hatásáról³⁵. Továbbá az internalizáció³⁶ momentumát vélem felfedezni mindegyikőjüknel, tehát az a szemléletmód, tudatállapot, melyet a különféle gyakorlatok során esszenciálisan és elvontan adott át a hölgyeknek a Tantra Női Kör, mindez beépült a személyiségükbe. Ez kiolvasható a résztvevőkkel készített interjúimból: amikor azt próbáltam megtudakolni, hogy a hétköznapijaikban hogyan hasznosítják a kurzusokon alkalmazott dolgokat, általában rákérdeztem arra, hogy csinálják-e otthon is a Körön végzett gyakorlatok egy részét. Erre a kérdésre az egyik hölgy a következő választ adta: „*Én ezt próbálom amúgy úgy csinálni, hogy én ezeket ösztönszintre szoktam vinni. [...] Valójában én ezeket csak akkor tartom hatékonynak, ha az ember ösztönszintre viszi le. A meditáció is csak addig meditáció, amíg az ember nem tud meditálni. Amikor az ember már megtanulja a meditációt olyan szinten, hogy az életedet úgy tudod élni, hogy egy takarítás meditáció, vagy egy fürdés, onnantól kezdve nem kell meditálni, mert onnantól kezdve nem külön időt fordítasz rá, hanem az egész életed azzá válik.*” Volt, aki viszont otthon is csinálta a

³⁵ Akár csak a szemléletmód vagy az élet dolgaihoz (testiség, negatív események, párkapcsolat, stb) való hozzáállás megváltozását értem ezalatt.

³⁶ Az internalizáció belsővé tételt jelent.

gyakorlatokat, s az egyik kapcsán, ami nagyon sokat jelentett neki, ugyanerről az internalizációs folyamatról számolt be: „Első alkalommal nekem nagyon sokat jelentett a Gaiával való kapcsolatfelvétel³⁷. Ebből a gyakorlatból megtanultam, hogy figyelmezz az ég felé, de figyelmezz a föld felé is. A kettőt egyesítsed önmagadban, és ha egyesíted önmagadban, a saját univerzumodban, és ezt ki is terjesztheted más univerzumokba is. Hát nem semmi. Úgyhogy ezt gyakorlatilag még egy hónapig minden nap csinálnom kellett, hogy ez most már automatikusan történjen, és most már bennem van. Most már nem kell csinálni, most már működik.” Egy másik hölgy így fogalmazott: „Jó volt végigcsinálni a gyakorlatokat, a földeléseket azóta is néha előveszem, leginkább spontán.” Egy másik résztvevő válaszában konkrétabban bukkan fel az internalizáció megnyilvánulása: „Ez nekem egyébként nem olyan, mint egy ilyen gyakorlat, nekem nem gyakorlatok, nekem ez egy olyan élmény, amiben kinyíltak új kapuk, és felengedtem magam, és átalakulóban vagyok, és ezt viszem a mindennapjaimba. Mondjuk olyan van, hogy meditálok, [...] és óhatatlanul meditáció közben bejön egy-egy olyan légzőgyakorlat, ami erről szól, hogy fölfelé viszem az energiát. Hogyha ülök például a klienseimmel, akkor... és látom, hogy így nagyon el van veszve és esetleg én is ebben az egészben, akkor például odafigyelek a testtudatosságomra, tehát arra, hogy a lábam lenn legyen a talajon és hagyjam, hogy így jöjjön valami energia rajtam keresztül fölfelé, ami nyilván segíthet neki is abban, hogy valamit harmonizáljon magában. De ezeket kevésbé öntudatosan alkalmazom, hanem így használom, tehát ha ez így... valahogy így jön, akkor ezt csinálom. [...] És nem a technika a lényeg, és abban az esetben, ha ezt a tantrát egy technikának fogjuk föl, akkor azt gondolom, hogy nem tudom gyakorolni. Mert egy lényegibb dolgot keresek, és ez a lényegi dolog... tehát azt mondhatom, hogy átalakul valahogy a személyiségem, vagy a személyiségeden túl a lényed... összekapcsolódsz más lényekkel... akár egy ilyen szellemi dimenzióval... nehéz erre szavakat találni... ezért is dadogok itt, mert olyan nehéz ezt úgy megfogalmazni, hogy se misztikus ne legyen, se semmi... tehát úgy normális szintre azt amit... nagyon nehéz szavakba foglalni. [...] De nem feltétlen gondolom úgy, hogy ehhez légzőgyakorlatokat vagy meditációkat kéne naponta csinálni, vagy akár hetente kétszer szakrális szeretkezést...” Beszélgetőtársam szavainak tükrében megjelenik azoknak az érzeteknek, tudatállapotoknak az elsajátítása, amelyeket a programokon végzett gyakorlatokból tanult meg, s ezt nevezem

³⁷ A gyakorlat során meditatív állapotban egy „energiaszállal” kapcsolódtak Földanyához (Gaiához), aki küldött egy jelet, hogy létrejött a kapcsolat. Majd ugyanígy kapcsolódni kellett az „égi dimenziókhoz” is. Amikor létrejött mindkét kapcsolat, a kapott energiákat egyesíteni kellett a szívcsakrában. Ezzel egy „csatornát” képeztek Ég és Föld között, s megtapasztalhatták a „teljes stabilitást”.

internalizációnak: elég felidéznie azokat a tudatállapotokat, amelyeket a gyakorlat során megtapasztalt, sőt akár még erre sincs szüksége, mert „*kevésbé öntudatosan*”, ösztönösen létrejönnek benne ezek az érzetek, állapotok, hiszen már a részévé váltak. Ezáltal pedig „*átalakul a személyiség*”, a „*személyiségen túl a lényed*”, tehát itt egy olyan változásról van szó, amely az identitásuk szempontjából meghatározó. A Tantra Női Kör a tantra szemléletén keresztül azt igyekszik átadni a hölgyeknek, hogy ők istennők, azaz ha visszakanyarodunk Van Gennep rites de passage³⁸ értelmezési keretéhez, a Tantra Női Kör kurzusai során a résztvevő hölgyek egy magasabb státusz felé mozognak, ami az istennői minőség megélésében érhető tetten, ez az a magasabb státusz, amit felfedezve magukban végül önmagukkal azonosítanak. Felmerül a kérdés azonban, hogy hogyan határozható meg ez az istennői státusz a közösség értelmezésének tükrében? Milyen szerepeket társítanak hozzá? Hogyan formálja a tagok identitását?

VI.2. Az istennői státusz

A státusz jogok és kötelezettségek összessége, melyhez szorosan kapcsolódik a szerep fogalma, ami a státusz viselkedési vonatkozására utal. (Linton 2007, 266). Az istennőség mibenlétét, meghatározását az ahhoz kapcsolódó szerepek értelmezésén, azaz a jogok és kötelezettségek viselkedésbeli vonatkozásának interpretálásán keresztül tehetjük meg. A terepmunkám során gyűjtött anyagok átolvasása közben a leggyakrabban előkerülő szerepek voltak például a „*tanítói*”, „*gyógyítói*” szerep, a mások segítése, „*emelése*” és boldoggá tétele. Ezek a szerepek szorosan összekapcsolódnak, néhol még kronologikus sorrend látszatát is keltik abból kifolyólag, hogy egyik a másiknak feltétele, egyik a másikkal együtt jár, tehát nem választhatók el teljesen egymástól. Interpretációm során ezt tiszteletben tartom, de megpróbálom felfűzni egy gondolatbeli szálra az istennői státuszhoz kapcsolódó szerepeket. A legelső szerep azzal a feladattal kapcsolatos, hogy a nők félelmeiket, blokkjaikat, elfojtásaikat elengedve önkeresésbe, önmegvalósításba kezdjenek, hogy ennek során felfedezzék magukban az istennői, „*szakrális női minőséget*”, s felébreszteni a saját „*szeretetforrásukat*”, boldognak lenni: „*Nagyon fontos és sürgető, hogy a nő képes legyen felfedezni saját szeretetforrását, azaz megtanuljon „boldogasszonnyá”³⁹ válni, hogy szeretteit is boldoggá tehesse.*” A Kör vezetőjének

³⁸ Van Gennep 2007.

³⁹ A „*boldogasszony*” azt jelenti a Kör vezetője értelmezésében, mint az Istennő templomban: „A középben álló istennő az, akiből minden kiárad [...]. Ő a belső középpont, aki megadja mindennek rendjét, ritmusát,

szavaiban folyamatában jelenik meg mindaz, amit az istennővé válás szerepével kapcsolatban felvázoltam. Később tovább részletezi ennek a feladatnak a lépéseit: *„Időzzenek saját belső világukban, hagyjanak időt önmagukra. Engedjék meg maguknak, hogy kapcsolatba léphessenek a szívükkel, a belső hangjukkal, hogy meghallják, mi az aktuális feladatuk. Meditáljanak, táncoljanak, szeressenek. A saját szeretetforrás felébresztése az egyetlen lehetőség az emelkedésre és a(z ön)gyógyításra. Ha az asszony boldog, a családja is az [...]”* A saját „szeretetforrás” felébresztése pedig azzal az erővel kapcsolódik össze, ami a „szívünkben lakik”, melynek megélése kulcsfontosságú a következő feladathoz – mely az idézetben is megjelenik – az „öngyógyításhoz”, ami pedig ahhoz szükséges, hogy másokat is tudjanak segíteni, *„emelni a tudatszintüket”*. A Tantra Női Kör vezetője mindezt így fogalmazza meg: *„Fontos, hogy ezt a különleges energiát be tudjuk emelni a mindennapjainkba – a párkapcsolatunkba, a szexualitásunkba, a gyermeknevelésbe, a konyhai teendőinkbe. Ha ugyanis a nő ismét beintegrálja ezt az erőt az életébe, át tudja adni a férfinak is, ezzel egy magasabb tudatállapotba emelve őt, és persze önmagát.[...] Az első lépés a nő számára (is) mindenképpen az öngyógyítás, a lélek és a test együttes felszabadítása. A Tantra Női Körben ezen dolgozunk, közösségben, egymást inspirálva.”* Mindezen feladatok (az „istennői minőség felfedezése önmagukban”, a „saját szeretetforrás megtalálása a szívükben”, s a „szeretet energiájának beemelése a mindennapokba”) a „gyógyítói” szerep két vonatkozását mutatják: a nők saját maguk, és a többi ember „gyógyítását”. Utóbbi történhet úgy is, hogy a „boldogasszonnyá” vált nők a környezetükben élőket – elsősorban a családjukat és a párjukat – teszik boldoggá, mellyel egyben „emelik” is őket. A következő, a „szakrális beavatói” szerep is ezzel kapcsolatos, azaz a férfiak „emelése” a szexualitáson keresztül, ahogyan azt a Kör vezetője is megfogalmazza az egyik résztvevőnek a vele készített interjújában: *„[...] a férfival való egyesülés – magasabb minőségben – egyet jelent egy spirituális beavatással [...]”* Ennek megvilágítására a Kör vezetője a „kundalini energiával” kapcsolatosan magyarázta el nekem, mit jelent ez: *„[...] a szexuális együttlétkor, vagy egyáltalán, amikor megéljük a szexualitásunkat, a testiségünket, akkor ugye az alsó csakrákat mindenképpen használjuk. És a kiindulási pontja ennek a kundalini energiának az a gerincoszlopunknak a végződése, tehát a gátnál helyezkedik el, a férfiaknál a gátnál, a nőknek pedig a méhszájban helyezkedik el. Azt mondják, hogy ez egy spirálban, tehát egy kis kígyó formában feltekeredett energia, és*

aki forgatja az évkereket. Nevei DunaAsszony, Danu, Istár és Boldogasszony.” (Schneider 2011, 14-15.) „Boldogasszonnyá” válni tehát ugyanazt jelenti, mint istennővé válni.

egyébként ezekkel a tantrikus gyakorlatokkal is, légzőgyakorlatokkal, vagy akár a tánccal, a különböző csípőmozgásokkal stimuláljuk ezt az energiapontot, vagy ezt az energiát. És azáltal, hogy ezekkel stimuláljuk, elkezd szépen felemelkedni. [...] végigfut ez a fényenergia a teljes csakrarendszerünkön, ugye amikor látunk ilyen képeket, tantrikus gyakorlatoknál is vannak ilyen képek, hogy a fénycsokrai⁴⁰ felgyűlnak a férfinak és a nőnek, és ez az energia elkezd szépen feláramlani lentről fölfelé, fölérkezik a korona csakráig, de ott nem áll meg, hanem kilép az Univerzumba, és ha úgy tetszik, egy fénycsatornával felkapcsolódunk, felkötjük magunkat szó szerint (mondja nevetve) – tehát abban az értelemben – a felsőbb énünkhöz, a magasabb dimenziókhoz.” Az idézett interjúrészletben alkalmazott szimbólum a kígyó. A hindu hagyomány úgy tartja, hogy ez a kígyó Kundalini, a kígyóistennő (Simpson 2005), aki ha fölébred, elindul a koronacsakra felé, és közben sorra behatol az energiaközpontokba, s amikor elér a koronacsakrához, az ember a megvilágosodás állapotába kerül. Tulajdonképpen a Kör által használt szimbolikában is ez a hindu hagyomány érhető tetten. Kutatott közösségem a szakrális szeretkezést az „egységállapot”, a megvilágosodás egyik módszereként értelmezi, melyben férfi és nő a szent egyesülés⁴¹ során egymás energiáit kölcsönösen „felemelve”, tulajdonképpen egymás kundalíni energiáját felébresztve elérik a megvilágosodást. Ezt jelenti a Kör értelmezése szerint a „spirituális beavatás”, a férfiak „emelése”, amikor a nő a maga istennői minőségében, kundalíni energiáját használva felébreszti a férfiben is ezt az energiát, aki ezáltal eléri a megvilágosodás állapotát, és felismeri a saját isteni mivoltát. További szerepként jelenik meg még a „tanítói” és a „teremtő” szerep. A „tanítói” szerep az, amikor egy nő „tanítóként” „ébresztgeti”⁴², segíti az embereket, hogy ők is felfedezzék magukban az „isteni szikrát”. A „teremtő” szerep az istennői minőségnek azzal az aspektusával kapcsolatos, amelyet a Kör vezetője így fogalmazott meg a kisfilmben: „A nőknek van egy olyan adománya, amit az Égből kapnak – egyrészt az égi Anyától... azt a tudást hozzuk le ide a Földre, amit eredendően magunkban is hordozunk, hiszen az az isteni szikra ott pislákol mindannyiunkban, de a nőnek van még egy olyan feladata, hogy ezt a szellemi energiát, ezt a szellemi erőt... ezt lehozza az anyagba. [...] az anyagi síkkal való állandó közös kapcsolatunk, a közös teremtésünk, az a miénk, ezt mi tudjuk adni a társadalomnak, a közösségnek.” A teremtést

⁴⁰ A csakrákat érti a „fénycsokrok” kifejezés alatt.

⁴¹ v.ö. Mircea Eliade hierogámia fogalma. Eliade az isteni szerelmi egyesülésre a hierogámia szót használja. (Eliade 2009, 134, és 156-158)

⁴² „Ébresztetni” az embereket azt jelenti a közösség értelmezésében, hogy ráébreszteti őket az isten(nő)i mivoltukra.

úgy írják le, mint a szellemi energiák „*lehozatalát*” az anyagba, melynek számtalan módjáról beszéltek a Körben: lehet akár egy étel elkészítése, szellemi termék megalkotása, vagy műalkotás létrehozása, de természetesen a teremtés legcsodálatosabb példája maga a szülés (az idézetben erre vonatkozik az utolsó mondat), amikor a nő egy léleknek ad testet. Ezzel a „*teremtő*” energiával azonban meg kell tanulni bánni: „*Mert az a nő tudja, hogy minden gondolatának, minden érzésének következménye van: azzal ő hat, azzal ő teremt [...] Ha ezt megtanuljuk kezelni, kézben tartani, akkor ezt belevisszük a teremtéseinkbe, belevisszük az életünkbe, és ezzel hatunk a világra, és felemeljük.*” Az idézet tükrében megjelenik a felelősségvállalás; az istennői voltokra ébredt nők „*teremtő*” képességüknek tudatában – és mivel közösségem értelmezése szerint a gondolatoknak és érzelmeknek is „*teremtő*” hatalma van – nem csak a tetteikért, hanem a gondolataikért és érzelmeikért is felelősséget kell vállalniuk.

Az istennői státuszhoz tehát a Kör értelmezése szerint a „*gyógyítói*”, „*szakrális beavatói*”, „*tanítói*” és „*teremtő*” szerep kapcsolódik. Ezek a szerepek, mint láhattuk, egymásra épülnek, szorosan összekapcsolódnak, illetve küldetéstudattal társulnak, értelmet pedig a Kör világról alkotott képzetének kontextusában nyernek. A Tantra Női Kör kurzusai során a résztvevő hölgyek tehát az istennői státusz felé mozognak. A továbbiakban arra a kérdésre fogok választ keresni, hogy mindez hogyan formálja a résztvevők identitását?

VI.3. Istennőnek lenni a hétköznapiakban

Az identitást azonosságtudatként, önazonossággként lehet meghatározni. Az egyének azonosságtudata egy közvetítő kategória az egyén és a társadalom között, mely szabályozza és fenntartja a köztük lévő viszonyt, ami dinamikus és változó viszonyrendszert feltételez. (Boglár – Papp 2007, 109). Továbbá az identitás úgy is meghatározható mint önkép vagy öntudat: az egyénnek saját magáról alkotott képe, egy olyan személyé, akinek gondolja magát. (Cohen 1997, 103). A posztmodern társadalmak heterogenitásában azonban a szubjektum nem rendelkezik rögzült identitással, sőt akár ellentmondásos identitások is élhetnek az egyénben. (Hall 1997, 61). Az identitás rétegzettségébe⁴³ az egyik résztvevő példáján keresztül nyerhetünk betekintést. Az alapkursus második estéjén a résztvevők kaptak egy „házi feladatot”, úgy kellett járni-

⁴³ Lásd Ibsen metaforáját, amiben Peer Gynt önazonosságát a hagyma rétegei szimbolizálják. (Papp 2005, 64).

kelni a városban, munkahelyen, élni a hétköznapiakat, mintha csak királynők, istennők lennének. Majd pedig figyeljék meg, hogyan reagál rájuk a környezetük. A Kör vezetője előre figyelmeztetett mindenkit, hogy ne lepődjenek meg, ha szokatlanul pozitív visszajelzéseket kapnak – akár az azonos nem felől is. Az egyik hölgy egy esetről számolt be nekem ezzel a feladattal kapcsolatban: *„Jövünk ki, ugye el kell képzelni, hogy mi királynők vagyunk. És én kijövök, mint királynő, ugye, és azt kell tudni, hogy engem soha nem szólítottak le még fiatal koromban se [...]. Na de én kijövök mint királynő, és a megállóban ott állok a kis bundácskában, és egy pasi [...] leszólít engem, hogy látott ő már engem valahol itt a városban. Szokásos szöveg. [...] és elkezdett ott nagyon udvarolni, és feltétlenül akarta a telefonszámomat, az elérhetőségemet, és randizni akár most is, és menjünk el kávézni meg stb. Én meg ott vagyok, hogy öt perce beszéltem a barátommal, már kint vár a megállóban, úgyhogy egy megálló erejéig beszélgettünk, annyit, hogy majd felvesszük a kapcsolatot facebook-on. Megmondtam a nevemet, de én nem jegyeztem meg az övét, mert ő akar annyira találkozni velem, akkor keressen meg ő, különben is: királynő vagyok, küzdjön meg értem. És akkor leszálok a villamosról, ott van a barátom, de én nem mondtam el ezt a történetet neki, mert én királynő vagyok, és nem hozok ilyen helyzetbe senkit.”* A beszámolóban kirajzolódik, hogy a „királynőség” státuszhoz milyen képet társít a beszélgetőtársam: elbűvölő, meg kell küzdeni érte, versengenek a kegyeiért, és nem hoz kellemetlen helyzetbe senkit. Megalkotta a királynő képzeletbeli kategóriáját, mellyel azonosult, de ez csak az identitásának egy rétegét jelentette, mert egyszerre mondja el magáról, hogy ő „szellemi lény”, „harcos”, „atlantiszi”, „fénylény”, „alfanőstény”, „rázsda jógás”, „művész”. Ugyanígy, az istennőség státusza is beépült az identitásába, de annak csak egy rétegét képezi. A többi résztvevővel folytatott beszélgetéseimből kiderült, hogy az istennőség úgy, ahogyan azt a Tantra Női Kör közvetíti, nem vált teljes mértékben az identitásuk részévé, hanem abból a képből csak bizonyos vonásokat, aspektusokat ragadtak ki és építettek be a személyiségükbe. Más szavakkal: az istennőség státusza formálja a résztvevők identitását. Ez a folyamat az önszemlélet megváltozásában érhető tetten. Ha az identitást mint önképet fogjuk fel, akkor azt találjuk, hogy az önszemlélet megváltozása hatással van az önképre. Az egyik résztvevő hölgy példáján keresztül illusztrálom ezt: *„És elkezdtem egész más szemmel nézni saját magamra is, terapeutaként, meg azzal kapcsolatban is, ahogy a férfiakkal tudok bánni. Korábban voltak ilyen kételyeim, hogy azért a női meg a férfi lélek eléggé máshogy működik. És mindig az volt a problémám, különösen olyan férfiakkal, akinél láttam hogy elakadtak a saját férfiasságukban, oké, de eljön egy női*

terapeutához, én ugyan mit tudok neki segíteni, tehát én nem tudom beavatni őt – gondoltam én akkor ilyen naiv módon – a férfi működésébe, tehát, hogy nekem ehhez semmi közöm nincs. [...] Meg olyan fajta érzékenységgel áldja meg - azt gondolom - az embert, meg segíti ezeket a finomságokat kijönni, ami biztos, hogy hasznomra fog válni nem csak ugye a mindennapokban, hanem szakmailag is.” Identitásának továbbra is jelentős részét képezi a foglalkozása, de azok után, amit a Tantra Női Körben megismert a nőiséggel kapcsolatban, magát mint női terapeutát már másként szemléli. Beépült a személyiségébe az istennőségnek az a szerepe, hogy a nő „*be tudja avatni*” a férfiakat az ő „*működés módjukba*”, amely szemléletmódot, hozzáállást nem csak a mindennapjaiban – ahol az identitásának főként a nőiséggel kapcsolatos oldala dominál –, hanem a munkájában is hasznosnak vél. Hasonló folyamatot figyeltem meg a többi résztvevővel készített interjúim során, de mindenkinél más és más elemek kombinációjának integrálása fordult elő. Ez a fajta „*szelektálás*” részben tudatos, melyet maguknak és nekem is megfogalmaztak: „*Én ilyen nagy szintézises vagyok. Minden, ami nekem igaz, az engem felébreszt. És ez nekem tök jó, én jól érzem magam benne*” Egy másik résztvevő így fogalmazott: „*Tehát én tulajdonképpen a hitelességet keresem, tehát nálam nincs különösebb fokmérője ennek a dolognak, csak az, hogy a hiteles hol van jelen.*” Csak annyit fogadnak be abból a tanításból, amit a Tantra Női Körben kapnak, amennyire és amire úgy érzik, szükségük van. Sőt, a Kör vezetője is erre bátorít. A „*szelektálásban*” csak annyi kritérium van, hogy „*igaznak érezzék*”, úgy érezzék, hogy a „*szívükhöz szól*”, „*hívást éreznek*”.

Az istennőség státuszának a résztvevők identitására gyakorolt hatásának vizsgálata során megállapítottam, hogy ez a státusz az önszemlélet megváltozásán keresztül formálja az önképüket, identitásukat. Azt is megállapítottam, hogy az istennőségnek csak egyes elemeit építik be a személyiségükbe, s kitértem ennek a szelektálásnak a módjára is. Felmerült bennem a kérdés, hogy az alapító tagok identitásában hogyan jelenik meg ez az általuk közvetített státusz. A következőkben ezt a kérdést járom körül röviden.

A Tantra Női Kört alapító tagok alatt a vezetőt és a vendégelőadókat értem. A Kör szellemiségét leginkább a vezető határozza meg, azonban nem elhanyagolható a társelőadók formáló szerepe sem. Az alapkursus alkalmain lehet a legjobban végigkövetni, melyikük mit képviselt a saját identitásával a Körben. Az első két estén a Kör vezetője volt az egyedüli előadó; a harmadik alkalom a szexualitásé volt, amikor a szexológus társelőadó vezette a programot; a negyedik estén a vendégelőadó főleg meditációkat tartott; majd az utolsó alkalommal egy lélektanácsadó volt a meghívott

vendégelőadó. Utóbbi hölgy úgy fogalmazott, hogy azt „képviselem” ő is, amit a Kör vezetője, csak „más irányból közelíti meg”.

Vele készített interjúmban azonban kitért olyan dilemmáira is, amiből következtetni tudtam az identitásával kapcsolatos szerepekre: „[...] egyrészt előző életek lenyomatai, és előző életek tudássorozata miatt a tantra nekem sem volt idegen. Tehát voltak olyan életútjaim, amik úgy felnyíltak, amikre valamilyen szinten visszaemlékeztem, ahol én is egy úgymond beavatott istennő voltam, aki úgy a sexualitáson keresztül avatta be a férfiakat. [...] én a felsőbb szellemi énemből hoztam tudásnyalábokat, ezekkel a tudásnyalábokkal körülpárnáztam magam, és eldöntöttem, hogy ez én vagyok. [...] megkaptam úgy ezt a hölgyet, aki szembesített velem, hogy fölösleges lekorlátoznom magam. Tehát hogy miért nem dolgozom a teljes felső énemmel?! Tehát miért kell nekem ebből csak nyalábokat hozni, nyalábokkal körülpárnázni magam, hogy az biztonságos és komfortzóna legyen, ahelyett, hogy elfogadnám azt, aki vagyok, és használnám azt a teljes tudást, ami vagyok. És ezt a... ezt a... ennek a terhét még szokom. [...] olyan dolgaim vannak, amelyekkel küzdök, ami maga a szellemsebészet, a szellemgyógyászat, és a szellemi teremtmény. Ugyanis ez olyan lehetőséget ad a kezembe, hogyha most én ezt az erőt kiengedem, felrobbanthatom vele ezt a házat, és ez az, ami megijeszt, hogy vagyok-e már azon a tudásszinten, hogy én azt a teljes tartományt használjam, mikor tudom, hogy ennek mik a kockázatai, és hogy ez mennyire durva erő. [...] Tehát nekem nem azon a szinten vannak problémáim, hogy jaj, most nekem hibáim vannak, vagy önbecsülés, vagy önszeretben mit lehetne fölcsiszolni... hanem a mások iránt érzett felelősségben. És ezért tudok segíteni másoknak, mert ezeken az önfeltáró, önfelcsiszoló, önelvarró dolgokon, ezeken én kőkeményen végigmentem. [...] A segítség csak arra van, hogy amikor elakad az ember, azt szoktam mondani, hogy amikor ott áll a küszöbön, és úgy a beidegződései miatt azt a küszöböt nem meri átlépni, akkor kell az a külső segítő, aki egy kicsit megtolja (mondja nevetve). Átesik a küszöbön szerencsétlen, a legrosszabb esetben, de a legtöbb esetben tényleg az van, hogy át kell, hogy segítsük ezeket az embereket ezeken a küszöbökön.” Szavainak tükrében kirajzolódik az istennői státusznak a „szakrális beavatott” szerepe, a „gyógyítói” szerep, de a „teremtő” szerep is megjelenik abban a felelősségtudatban, amit az ereje használata kapcsán mások iránt érez. Sőt, a „tanítói” szerep is megjelenik a másoknak való segítségben. A Körben azonban inkább „tanítóként” volt jelen, de attól még az önképében benne van az istennőség státusza. Hasonlóan, a szexológus vendégelőadó is főként a „gyógyítói” és „tanítói minőségében” volt jelen a körben, de az ő identitásában is jelentős részt képez az istennői lét: „Isten is

én vagyok, meg én is én vagyok, de a kettő egy, mint a szentháromság!” E mondatában az egész státuszt koncentrálnak, esszenciálisan jelenítette meg mint az önazonosságát meghatározó elemet. Az ő esetében azonban meghatározóbbnak éreztem a „szakrális beavató” szerepét, hiszen a praxisában is ezt gyakorolja.⁴⁴ A Kör vezetője beszámolt arról, hogy ők ketten „Istaar-papnői beavatást kaptak” egy szakrális pár nevű tanfolyam végén. A Kör értelmezésében az Istaar- és Ízisz-papnők ugyanazt a „szakrális beavatói minőséget” képviselik, mint ami az istennőség egyik szerepe. A Kör vezetője képviseli a leginkább a maga teljességében ezt a státuszt – habár a kurzusokon leginkább „tanítóként” volt jelen, hiszen a Tantra Női Kör ezért jött létre, erre a feladatra épül. Erről a „tanítói” szerepről van szó akkor is, amikor magát mint „fénymunkást” nevezi meg: „[...] azok a lelkek, akik ma fényhozókként vagy fénymunkásokként – ugye így is hívnak bennünket – vállalták azt, hogy nagyon lealacsonyítják a rezgésüket, lefokozzák magukat, materializálják magukat, de a lelküket születésüktől kezdve mindvégig éberén tartják, vagy legalábbis folyamatosan felébresztik magukat. Ezért mondjuk azt, hogy a tantrikus út egy önfelébresztési folyamat is, felébresztem magamat erre az isteni mivoltomra. Mi vállaltuk azt, hogy erre visszaemlékezünk. [...] vállaltuk azt feladatként, hogy egy pár lépéssel előrébb vagyunk ezen az úton, és segítsük az embereket: kinyitunk kapukat, és segítünk – ha ők készek rá – belépni ezen a kapun. A tantra egy ilyen kapu, egy ilyen dimenziókapu. [...] Ezek a fénymunkások – jómagam is – hidakként szolgálunk az emberek számára, egy fényhíd vagyunk, egy olyan kapocs, egy olyan kapu, ami felemeli az embereket.” A szavaiban megjelenik az a felfogás, ami a „tanítói” szerephez küldetést társít. A Kör szellemiségét meghatározó alapító tagok identitásában tehát kulcsszerepet játszik az istennőséghez kapcsolódó „tanítói”, „gyógyítói” és „szakrális beavatói” szerep, amelyek a világnézetükben gyökerező küldetésben nyernek értelmet. Befejezésként azt mutatom be, hogy közösségem értelmezése szerint mi az a küldetés, amely meghatározza cselekedeteik végcélját.

VII. A szakralitás tétje

Miért tartja kutatott közösségem fontosnak segíteni felébreszteni a nőkben az istennőt? Mi az istennői lét végcélja? Többek között ezek a kérdések fogalmazódtak meg bennem a közösség szellemiségét átható küldetéstudat kapcsán. Részben már érintettem

⁴⁴ Szexológiai tanácsadásokat végez.

ezt a témakört a szerepek és az alapítók identitásának tárgyalásánál: azért kell az istennői mivoltot tudatosítaniuk magukban a nőknek, hogy önmagukat és másokat „gyógyítsanak”, a férfiakat „emelni” tudják a szexualitáson keresztül, és azért van mindezt szükség, hogy az egész emberiség tudatállapota emelkedjen. Istennőnek lenni tehát szakrális cselekedet.⁴⁵

Felfogásuk szerint az emberiség és a Föld egy hatalmas és jelentős változás előtt áll, egy korszakváltás küszöbén, ahol a „vaskorszakból” átlép az emberiség az „aranykorba”: *„És hogy ennek miért van most létjogosultsága, hogy akár egy ilyen Ízisz papnő iskolát a 21. századba átültetve újra üzemeltessünk, és ha úgy tetszik, magasabb tudatossággal rendelkező női minőséget megalkossunk magunkból, ez azért fontos, mert elérkeztünk az emberiség és a Földnek is az evolúciójában egy olyan pontra, amikor egy erőteljes paradigmaváltást figyelhetünk meg. Ez pedig nem más, mint a materialista világszemléletből átlépünk egy spirituálisabb szemléletbe. [...] És mikor arról beszélünk, hogy aranykor, aranykorszak, akkor pontosan ennek az előkészítése, és együtt, ennek az új Földnek létrehozása zajlik közösen. [...] És ahhoz, hogy [...] az égi mennyország le tudjon ide jönni – mert az aranykor az ezt jelenti, hogy tényleg a Nirvána kapui nyílnak meg az emberek számára. [...] Ahhoz le kell tudni, még hozzá a szerelmetességen keresztül hozni ezt a mennyországot ide a Földre. [...] a férfi és a nő egybekelésével tudjuk ezeket a szeretetenergiákat felfogni, és itt megvalósítani! [...] aki ezt a magasabb tantra utat végigjárja nőként, az egy olyan minőséget fog képviselni, és ezért olyan fontos, hogy a szakrális nők meg tudjanak jelenni Magyarországon, és nem csak itt, hanem a világ minden pontján, mert a krisztusi tervet így tudjuk teljesíteni.”* A Tantra Női Kör vezetőjének szavaiból láthatjuk, hogy a „felemelkedés”, megvilágosodás nem öncélú, hanem az egész emberiség javát szolgáló cselekedet. Így válik közösségem értelmezésében az egyéni, individuális önkeresés, önmegvalósítási törekvések, önkiteljesítés a közösségért, társadalomért, emberiségért végrehajtott tété. A beszélgetésekben, amikor a szakrális küldetésről volt szó, mindig megjelent az idő sürgetésének motívuma. Hiszen a Föld szennyezettsége olyan mértéket öltött, hogy az már bolygó pusztulását, és ezzel az emberiség létét fenyegeti. A tét tehát óriási, a felelősség pedig az egyéneké: *„És hogyha az egyéneket egyenként feltisztítjuk erre a rezgésfaktorra, akkor egy idő után tisztulni fognak a folyók, a föld, a kontinens rezgése, ezt kénytelen lereagálni utána a gazdasági helyzet, a politika, tehát ez kihat utána*

⁴⁵ (Papp 2007, 17-18)

mindenre, gyakorlatilag az egész bolygónak a fejlődését ezzel támasztjuk alá. Azok a bolygók, amelyek képtelenek a fejlődésre, azok eltűnnek az univerzumban. Ez valahol az egyének felelőssége, hogy ez a bolygó ne tűnjön el az univerzumban.” A lélektanácsadó vendéglőadó a vele folytatott beszélgetésben fogalmazott így, és ezzel megvilágítást nyert számomra az a felfogásuk, miszerint az istennői lét elmélyítése szakrális küldetéssel bír, mert a „*krisztusi terv*” teljesítése az egész emberiség sorsát meghatározó létkérdés.

Ebben a fejezetben tehát arra a kérdésre kerestem a választ, hogy mi is az istennői lét végcélja, mi az a küldetés, ami megfogalmazódik a szellemiségükben. E kérdés vizsgálatakor arra a következtetésre jutottam, hogy a Kör értelmezése szerint istennőnek lenni az egész emberiség sorsát meghatározó szakrális cselekedet.

VIII. Összefoglalás

Tanulmányomban többek között azokra a kérdésekre kerestem a választ, hogy milyen élethelyzetek, motivációk vezérelték a hölgyeket a Tantra Női Körhöz? Milyen szemléletmódot közvetít ez a közösség? Mit tanít az odaérkezőknek? Milyen átalakuláson, változásokon mennek keresztül egy-egy ilyen kurzus vagy programsorozat közben? Hatással van-e mindez az identitásukra, társadalmi státuszaikra? A válaszokat keresve végigkövethettük a Tantra Női Kör résztvevőit azon az úton, amelyet a kurzusokon bejártak. Ennek során bemutattam a résztvevők motivációit: az okok között többnyire a nőiséggel kapcsolatos testi-lelki problémák; önbecsülés, önbizalom és önszeretetbeli hiányosságok; párkapcsolati és szexuális gondok szerepeltek. Láthattuk, hogy az önismeret, önszeretet és a szexualitás központi témaként szerepel a Kör szellemiségében, ezért interpretáltam a közösség ezekről alkotott képzeit, gyakorlatok bemutatásával és elemzésével illusztráltam azokat a „*tanításokat*”, amelyeket a Kör igyekezett átadni a hölgyeknek. Ezek vizsgálata során betekintést nyertünk abba, hogy a szexuális egyesülésben milyen központi szerepet játszik a Kör értelmezésében a szív, hogyan válik a fiziológiai aktus szakrális szeretkezéssé azzal, ahogy a nő tudatosítva magában az istennői minőségét a párjában is felébreszti az isteni minőséget, s azt is végigkövettük, ahogy a szakrális szeretkezés meditációvá válik. Bemutattam, hogy a hölgyek olyan változásokon mentek keresztül a Tantra Női Kör kurzusai után, amely hatással volt a mindennapjaikra elsősorban a megváltozott önszemléleten keresztül: egyaránt megéltek lelki és fiziológiai változásokat. Elemzésemben azt is bemutattam, hogy a Tantra Női Kör kurzusai során a résztvevő hölgyek egy magasabb státusz felé

mozognak, ami az istennői minőség megélésében érhető tetten, mely magasabb státuszt felfedezve magukban végül önmagukkal azonosítanak. Az ebből felmerülő kérdésekre – hogy hogyan határozható meg ez az istennői státusz a közösség értelmezésének tükrében, illetve milyen szerepeket társítanak hozzá, és mindez hogyan formálja a tagok identitását – is kitértem dolgozatomban. E kérdéskör kapcsán meghatároztam a közösség értelmezésén keresztül, hogy ezek a szerepek a „gyógyítói”, „szakrális beavatói”, „tanítói” és „teremtő” szerep, melyek egymásra épülnek, szorosan összekapcsolódnak, illetve küldetéstudattal társulnak, értelmet pedig a Kör világról alkotott képzetének kontextusában nyernek. A résztvevők identitására gyakorolt hatás vizsgálatakor arra a következtetésre jutottam, hogy ez a státusz az önszemlélet megváltozásán keresztül formálja az identitásukat. Azt is megállapítottam, hogy az istennőségnek csak egyes elemeit építik be a személyiségükbe, s kitértem ennek a szelektálásnak a módjára is. Az alapító tagok identitásának elemzésekor megállapítottam, hogy a kurzusokon főként a „tanítói minőségükben” vannak jelen, ám önképükben kulcsszerepet játszik az istennőséghez kapcsolódó „gyógyítói” és „szakrális beavatói” szerep is, amelyek a világnézetükben gyökerező küldetésben nyernek értelmet. Befejezőként bemutattam, hogy közösségem miért tartja fontosnak segíteni felébreszteni a nőkben az istennőt, és rámutattam, hogy istennőnek lenni az egész emberiség sorsát meghatározó szakrális cselekedet.

Úgy gondolom, választott közösségem világa annyira komplex, hogy további kutatásokra alkalmas. Érdekes lenne például a szépségmítoszok illetve a modernitás mítoszait megvizsgálni a közösségben, milyen rítusok kapcsolódnak hozzájuk. Kutatásom eredményei nyomán a közösség további, az etnikai identitás mentén történő elemzését is szükségesnek tartom. Azért fontos ezt a csoportot, az általuk képviselt világnézetet még részletesebben megismerni társadalomtudományi szempontból, mivel ez segítene a modernitás ethoszainak, életmódjainak, identitásainak mélyebb, részletesebb megértésében, értelmezésében.

Felhasznált és hivatkozott irodalmak

Boglár Lajos – Papp Richárd (2007): A tükör két oldala. Nyitott Könyvműhely, Budapest

Babbie, Earl (2000): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest

Berger, Peter (2007): Vallás: tapasztalat, hagyomány és reflexió. In: Kopics Márta- P. Szilczl Dóra szerk. Szakrális kommunikáció. Typotex Kiadó, Budapest 203-218.

Bishop, Clifford (1997): Szex, szerelem, szentség. Magyar Könyvklub, Helikon Kiadó, Budapest

Boglár Lajos (1995): Vallás és antropológia. Bevezetés. Szimbiózis kötetek 1995/4

Clifford, James (2003): Térbeli gyakorlatok. Lettre 49. szám, 2003 Nyár.

Cohen, Anthony P. (1997): A kultúra mint identitás egy antropológus szemével. In: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus. Osiris Kiadó: Láthatatlan Kollégium, Budapest

Cs. Szabó Virág: A férfival való egyesülés igazi beavatás. Forrás: http://www.nlcafe.hu/szexesmas/20111218/a_ferfival_valo_egyesules_igazi_beavatas/ (utolsó letöltés: 2012. 11. 9. 20:28)

Eliade, Mircea (2009): Szent és profán. Európa Könyviadó, Budapest

Eliade, Mircea (2006): Mítoszok, álmok és misztériumok. Cartaphilus Kiadó, Budapest

Eriksen, Thomas Hylland (2006): Kis helyek - nagy témák. Gondolat Kiadó, Budapest

Geertz, Clifford (2001): Az értelmezés hatalma. Osiris, Budapest

Gennep, Arnold Van (2007): Átmeneti rítusok. L'Harmattan Kiadó, Budapest

Hall, Stuart (1997): A kulturális identitásról. In: Feischmidt Margit (szerk.): Multikulturalizmus. Osiris Kiadó: Láthatatlan Kollégium, Budapest

Héra Gábor – Ligeti Gyögy (2005): Módszertan. Osiris Kiadó, Budapest

Kvale, Steinar (2005): Az interjú: bevezetés a kvalitatív kutatás interjútechnikáiba, Jósöveg Műhely, Budapest

Linton, Ralph (1997): Státus és szerep. In: Glazer, Mark – Bohannon, Paul szerk. Mérföldkövek a kulturális antropológiában. Panem Kiadó, Budapest, 267- 284.

Melton, J. Gordon (1990): New age encyclopedia. Gale Research International Ltd., Detroit ; London

Otto, Rudolf (1997): A szent. Az isteni eszméjében rejlő irracionális és viszonya a racionálishoz. Osiris Kiadó, Budapest

Papp Richárd (2001): A zsidó mentalitás terei. *Kisebbségkutatás (3): 711-728.*

Papp Richárd (2010): Miért kell Kohn bácsinak négy hűtőszekrény? Élő humor egy budapesti zsidó közösségben. Nyitott Könyvműhely, Budapest

Papp Richárd (2007): Vallásantropológia. In: Boglár Lajos – Papp Richárd szerk. A tükör két oldala. Nyitott Könyvműhely, Budapest

Papp Richárd (2007): Identitás és etnicitás. In: Boglár Lajos – Papp Richárd szerk. A tükör két oldala. Nyitott Könyvműhely, Budapest

Papp Richárd (2007): A szakralitás tétje zsidó és keresztény példák tükrében. In: A. Gergely András – Papp Richárd (szerk.): A szakralitás arcai. Nyitott Könyvműhely, Budapest

Schneider Kata (2011): Mikroközösségek, mikrotársadalmak értelmező leírása. A „spirituális pogácsa”. ELTE-TÁTK, Budapest

Simpson, Liz (2005): A csakragyógyítás könyve. Magyar Könyvklub, Budapest

Turner, Victor (2002): A rituális folyamat. Osiris Kiadó, Budapest

További források

www.tantranoikor.hu

Fénypont Kreatív Műhely – www.fenyhordozok.hu

Bank Szabolcs: A Tantra szabadsága. 2012.

Megtekinthető a honlap „*Egyebek*” menüpontja alatt, illetve a www.youtube.com oldalon:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=9p2Yi-fkmZo (utolsó

letöltés: 2012. 11. 9. 18:18)

Melléklet

Az oltár

